9 OCT 1951

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 40—Vol XLIX. FRIDAY 5TH OCTOBER, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: SIX PENCE

AGITATION

"Those who mistake the excitement and agitation of reform, for the source of danger, must have overlooked all history. We believe in excitement when the theme is great; in agitation when huge evils are to be reformed. It is thus that a State or nation cleans itself of great moral wrongs, and effects important changes. Still waters gather to themselves poisonous ingredients, and scatter epidemics and death. The noisy, tumbling brook, and the rolling and roaring ocean are pure and healthful. The moral and political elements need the rockings and heavings of free discussion, for their own purification. The nation feels a healthier pulsation, and breathes a more invigorating atmosphere, than if pulpit, platform and press, were all silent as the tomb, leaving misrule and oppression unwatched and unscathed."

—P. Cooke.

આન્દોલન

"સુધારા માટેના ખળભળાટ અને આન્દોલનને જેઓ જોખમરૂપ ગણી કાઢે છે તેઓ ઇતિહાસ ભુલી ગયા જણાય છે. વિષય મહાન હોય ત્યાં ખળભળાટ તો હોવોજ જોઇએ, મહાન બદીઓ સુધારવાની હોય ત્યાં આન્દોલન હોવુંજ જોઇએ. ત્યારેજ રાજય કે પ્રજા મહાન અન્યાયોથી મુકત થાય છે અને અગત્યના ફેરફારો કરે છે. સ્થીર પાણી અનેક જાતના ઝેરી તત્વો સંગ્રહે છે અને રોગો અને મરણો નીપજાવે છે. વહેતાં નદી નાળાંનાં અને સદા અસ્થીર અને ખળભળાટ કરતા સાગરના પાણી શુદ્ધ અને નિરોગી હોય છે. નૈતિક અને રાજકીય તત્વોને પોતાની શુદ્ધતા ટકાવી રાખવાને સ્વતંત્ર ચર્ચાઓ અને આન્દોલનોરૂપી ખળભળાટની જરૂર હોય છે. ધર્મસ્થાનો, જાહેર સભાઓ અને અખબારો જો કબરની જેમ શાંત રહે અને કુરાજય અને જુલમની ઉપર નજર રાખે અને તેની ટીકા કરે તો જોશ આપનારૂં વાતાવરણ ન રહે અને પ્રજા શીથીલ બની જાય."

--પી. કુક.

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" Wide
CREPON –
– GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... .. 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE 17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44" Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

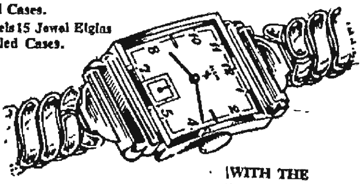

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pasteur Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5189 Johannesburg
'Phones: —Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business.

Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-'950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."

"The MARINE FUND is more than double (237½ per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.
Fire Premium	1,70,32,179
Marine Premium	56,04,844
Miscellaneous Premium ...	35,84,968
Life Premium	2,88,79,302

	Rs.
Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Assets exceed	15,36,00,000
Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee

Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 8513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address:

"RUSTOMJEE" or "NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

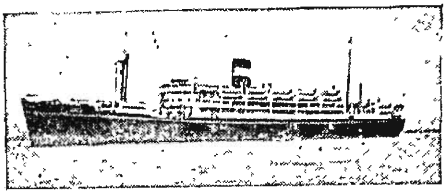

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 29th Oct. and sails on 3rd Nov. for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of,

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India

Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વૉર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in oven fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets,

DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

CALENDARS:— CALENDARS!

We are now taking orders for 1952 Calendar Printing—with best Designs—Pictures of South African sceneries & etc., etc.

FOR EARLY DELIVERIES

Place your orders early and avoid disappointment.

Write to us for further details and we will be obliged to inform you.

Note our only Address:

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,

P. O. Duffs Road, Natal.

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel; they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

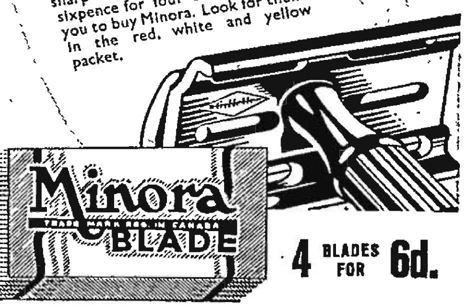

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION
Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 40—Vol.-XLIX FRIDAY, 5TH OCTOBER, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

The Conference

ALL eyes were on the conference of the Natal Indian Congress held in Durban last week end. The people concerned were anxious to know what the conference was going to do to tackle the serious problems that had arisen in South Africa—problems that were vitally affecting their future. The time is long over due for action but the conference was engaged most of the time in a wordy warfare and ended in it A good deal of time was wasted in discussing international affairs which had nothing whatsoever to do with us, particularly when our own house was on fire and when there were far abler people to deal with those affairs. It would certainly have redounded to the credit of the conference had it assisted in any way, in the true spirit of Mahatma Gandhi, in finding a solution to the problem of peace which the world is badly in need of. The Natal Indian Congress, who flaunts the name of the Mahatma should be well fitted for the task. But unhappily it seems far from it.

The conference condemned the Anglo-American Bloc, Imperialism, the South African . Government and all those who hindered the cause of "democratic freedom." It did not however give a directive as to how peace could be brought about without going to war. The tone of the speeches and resolutions gave one the impression that it cannot be solved without another war.

A good deal of time was wasted too on a wrangle between what appeared to be two ideologies, one representing the Trotskyites and the other the Stalinites. Both were flinging mud at one another and neither appeared to be quite guiltless. It did not seem as though the matter had ended there. As if we did not have enough disruptive forces in our community, budding politicians, who seem to have nothing more useful to do, are trying to create another. Woe be to the Indians in South Africa in particular and the non-Europeans in general and to the world if they look to Trotskyites and Stalinites to solve the problem of peace. Not that there is anything inherently wrong in themselves. personally but the principles they stand for are, "ends justify the means," in other words, no principles. The only way a living peace can be achieved is by following the path of Truth and Non-violence in thought word and deed, shown by Mahatma Gandhi both by precept and by practice.

Very little time, therefore, was given by the conference to the actual need of the hour—how to overcome the difficulties we are faced with in this country. This was the thing that required the most careful consideration and all the diplomacy and tactfulness that we could possibly command. But in that the conference seemed hopelessly lacking. The Congress is accused of using intemperate language. It cannot be denied that it did. The argument in favour could of course be adduced that there was more than sufficient provocation for it. But that does not hold if the Congress claims, as it indeed does, to follow the path of Truth and Non-violence. Moreover action is more eloquent than speech. Tact would have been in being boundlessly temperate in language and fierce in action, which has yet to be proved. When we say fierce in action we mean a readiness to die without raising a finger against the opponent. Was the conference really and sincerely working in that spirit? We are sorry to have to say that spirit was conspicuous by its absence at the conference and when it dared to raise its head it was promptly pressed down by other overpowering influences.

Very strong resolutions were passed at the conference on the Group Areas Act, Apartheid and the Suppression of Communism Act—to quote only the most important ones which are of immediate concern. The conference has not only given a directive to the people but has pledged itself not to submit to these laws. We have no reason to doubt the intelligence of the delegates present at the conference. They must know fully the significance of the resolutions they have adopted and the pledge they have taken.

Each and every delegate present was bound by the pledge contained in the resolutions. Accordingly any person (including every delegate present at the conference) holding a property in an area where the Group Areas Act precludes him from doing so must not try to dispose of his property or remove himself from it but he should fight against the deprivation of and his removal from it to the point of not only his economic ruination but of his death. That would indeed be a heroic deed and if we can have but a few from our community who are prepared for such sacrifice our success is assured beyond the shadow of a doubt. This, however, demands life being taken more seriously by us than we are doing. Patriotic people during war time renounce the pleasures of life and plunged themselves in the battlefield. The same rules that apply to military warfare apply to non-violent warfare, The rules in the latter case, however, are more rigid in that they demand a much higher moral and spiritual standard of life. Unless we are prepared for this, and we must admit we are a bit sceptical about it, all our talk is meaningless and we are doomed. What we have to decide once for all is whether we shall allow

ourselves to be killed like rats or be prepared to die like men. That is the question that should have been decided at the conference in all seriousness. That is the question that each individual must decide for himself and act accordingly.

The Congress would be well-advised not to say things merely for the sake of saying them and which would have no other effect beyond causing unnecessary irritation. There are many things that are better left unsaid, particularly when they can do no good but are apt to do incalculable harm. Words should be weighed before uttering them and actions should be more eloquent than words. An ounce of action is better than tons of speech.

THE WAY TO PEACE

By Miss Olive Warner

THE week-end school arranged by the Study Group of the Durban International Club over the weekend September 22nd and 23rd was a great success.

On the previous Wednesday, September 19th, Senator Dr. Brookes delivered his annual lectures to the Club, the subject being life in Parliament. He stressed the qualities of a good member of the House — Sincerity, Humour and ability to state facts clearly and audibly,

On Friday 21st an International Social evening was held and a programme of special items by accomplished artists was enjoyed. This included songs by a Portugese East African tenor, a Euro-Violinist and Indian instrumental music.

On Saturday a happy company gathered round the lunch tables and by two o'clock Mr. Ian Allen, Chairman of the Club was introducing the speaker Dr. H. Coblans (University of Natal).

It is impossible in a few words to do justice to the detailed and scholarly lecture given by Dr. Coblans particularly convincing owing to his first hand experience of the work of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation. He touched upon the work of the League of Nations, the work of the United Nations General Assembly, the function of the Security Council, the agreement in regard to the Declaration of Human Rights, the influence of the decisions made by the International Court of Justice, the necessity for raising the status of "backward people" and the desperate need for ensuring a reasonable standard of living all over the world.

It was suggested that what could be done now is:

1. Get the Security Council to work so that the "Cold War" may stop.
2. Abolish Atomic Warfare
3. Seek reduction of armaments.
4. Give technical assistance to the under privileged.

During the animated discussions which followed we were told that France is the only country with legislation confining atomic energy to civil and constructive purposes, and that as long as there are class inequalities among people, so long will there be unrest and a spirit of war. It was considered that power politics were becoming less in evidence and spiritual forces were strengthening.

During an interval a realistic impression of the fruits of war was given by readings from modern poets who depicted graphically the sufferings physical, mental and spiritual of all affected by it.

In the evening Mr. M. B. Naidoo, Vice-principal of Sastri College, gave facts and figures concerning the population and food production of the world. It was clearly shown that there had been a spectacular increase in population, out of all proportion to the increase in food production and that it is imperative to augment food production immediately, in order to have efficient and contented people.

A film was shown entitled "the World is Rich" illustrating the causes and effects of starvation and indicating ways in which science and planning could help alleviate present conditions.

On Sunday Mr. M. K. Heard spoke on the Politics of Peace.

He pointed out that in the past war was regarded as a continuation of policies of conflict. Nowadays all nations had agreed that war was wrong, but in order to avoid war it is necessary to substitute policies of co-operation for policies of conflict. It is useless to hold Peace Meetings while demanding policies which must lead to conflict.

Sunday afternoon saw a well filled room to think with Mr. Manilal Gandhi on the subject Philosophy of Peace, a session which lasted two and a half hours.

Mr. Gandhi insisted on the necessity for getting back to Peace through living in harmony with Nature and with God. His thoughts gave rise to a deep and heart-searching discussion and many valuable contributions were made by a great variety of speakers. A high level was reached while listening to Mr. Manilal Gandhi's replies to questions and to his declaration of faith in God and the necessity for prayer. Our duty, he said, is to improve ourselves and to know God, so that we may be helpful to our fellows.

One speaker insisted that we must bear about with us that attitude of mind that creates peace, another that each must be true to the highest that he knows, and Mr. Gandhi said that if one nation would be an example and disarm, others might follow and so bring about World Peace.

The member from Cradock representing "The Fellowship of Reconciliation in South Africa" emphasized the need for following up the guidance realised through prayer and meditation by obedience in action.

At the last session when many were weary with the unusual amount of brain stimulus, Dr. Jokl of the Wentworth College, University of Natal, gave a delightful impression of Goodwill in action, as seen at the Olympic Games, in which he himself had participated. Here each nation showed special gifts and enjoyed playing together untramelled by Government Organisations but by common consent subservient to the same International laws governing the rules of the games.

He asked that Mrs. Wardle should convey a message to her husband who had so ably arranged the weekend school but was prevented by illness from being present himself.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

HOW WILL THE
GROUP AREAS ACT
AFFECT YOU ?

The South African Institute of Race Relations has taken considerable trouble to ensure absolute accuracy in the interpretation of an Act which cannot fail to influence the lives of hundreds of fellow citizens, in its booklet, THE GROUP AREAS ACT, and is confident that it is offering to the people of this country an explanation that is at once inexpensive, reliable and comprehensive.

PRICE 2/-
Get Your Copy NOW
From The Secretary, Box 29, Johannesburg.
OBTAINABLE FROM ALL BRANCHES
CENTRAL NEWS AGENCY.

Sets Of Indian Art Pictures
By Celebrated Indian Artists
Price 8/- including postage.
'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

DIVALI GREETING CARDS

Now available at our office.

Mixed selection of the best At 7/- per dozen.

If names are required to be printed 4/- extra.

Order early and be sure to get your Cards in time.

'Indian Opinion,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

SOUTH AFRICAN RACIAL PROBLEM

— AN AFRICAN LEADER'S VIEWS

THE following speech was delivered by Chief A. J. Luthuli when he officially opened the fifth annual conference of the Natal Indian Congress at the Parsee Rustomjee Hall, Queen Street, Durban, on Saturday, September 29:

"I am most sensitive to the honour you have done me by asking me to open your Annual Conference.

"I bring to you the greetings and best wishes of the Natal section of the African National Congress, I have the honour to lead this year.

"I like to feel that your invitation and my acceptance of it is evidence of the growing awareness in the leadership of our respective organisations—but unfortunately sometimes for good reasons not shared by our followers—that "divided we fall but united we stand" and march on to democratic freedom. But with wise and tactful leadership on our part our rank and file will come to appreciate the wisdom of establishing co operation not only among non-White groups but with all men and women of goodwill in any community so long as they are devoted to promoting the welfare of all sections in South Africa.

"Unfortunately among the White section there are groups bent on gaining and maintaining White supremacy and domination at all costs. In order to gain this objective these groups not only try to use the resources of the state to biasly promote the welfare of the White minority at the expense of the non-White communities to whom they allow the most limited range of opportunities, but they deliberately frighten away their fellow Whites from reason to emotionalism and from liberalism to fear and hate by holding up to them a Black bogey.

"They do not stop at the White group for they seek to paralise non Whites by injecting them with a strong inferiority complex virus and hypnotise them to an idolising, if not a defying of the White man. The ineffectiveness of the non-Whites—nay, their sterelity—is further ensured by a subtle—sweet-coated technique such as "divide and rule"; this spirit of division and antagonism is fostered within the same racial group for to the African group the apartheid cry is Zulus to the right, Xosas to the left, Basutos to the back but always the Whiteman in front (the order of Zulu, Xosa, Basutu is changed in different provinces) to lead the black man for ever (vide speech of Minister for Native Affairs, in the Senate during the 1951 session of Parliament.)

"In my view the psychological weapons are more dangerous and deadly than an open denial of opportunities.

"The South African unfortunately is fed to a point of indigestion and stomach ache on the philosophy found in one of Kiplings Ballads:

"Oh, East is East and West is West, and never the Twain shall meet,

"Till Earth and Sky Stand presently at God's great Judgement Seat;

"But there is neither East nor West, Border nor Breed, nor Birth,

"When two strong men stand face to face, though they come from the ends of the Earth."

"Note the unfortunate emphasis on "never the twain shall meet" until the Judgment Day save only when they fear each other's physical strength. The theory and practice of power politics that have always plunged Europe and the world in turn to ruinous wars bad for both vanquished and the victor is reflected here.

Oh, would that the White leaders would feed and nourish South Africa, not on the Kipling philosophy referred to but on a nobler and loftier Christian philosophy found in these lines:

"In Christ there is no East nor West,

In Him not South or North,

But one great Fellowship of Love

Throughout the whole wide earth."

"The pertinent question is "What is our duty and responsibility as non-Whites in a land with such a polluted atmosphere? Let us now address ourselves to a consideration of this question.

"In general let me say that we owe it to our fair land, South Africa, to see to it that she occupies a place of honour among the democratic nations of the world. I say that this is our supreme task, notwithstanding the fact that the powers that deny us citizenship rights Now let us consider specifically this duty and responsibility.

"Without indulging in narrow sectionalism our primary duty is to promote the all-round development of our own community, for the best interest of South Africa is served when each community, each individual, contributes his or its all and his or its best in the noble work of bringing about a South Africa that shall be spiritually and morally virile and economically and socially sound. This will mean that we must foster and voluntarily help community projects intended to meet common needs.

"In so far as lies in our power we must put up a relentless fight within our own groups against idleness, laziness, hooliganism, etc.

I must here compliment the Indian community for the evidences of its efforts at self-help. I refer to some aided schools put up and your welfare societies.

"In so far as the African group is concerned we have evidences of a start I was glad to hear that Africans in Orlanno, Johannesburg, had voluntarily offered to help the authorities in fighting against crime in their township. On Monday I am going to Maritzburg to an African Conference that will be discussing to find ways and means of meeting the problem of crime and deliquency among the African youth of that city.

"Though these efforts might be puny and at an embroynic stage one is glad to see this concern for the welfare of others for, incidentally, as Dr Albert Schwetzer, a modern missionary here in Central Africa, put it: "It is this second job that gives us one great satisfaction of doing something worthwhile"; and as Mahatma Gandhi showed it by precept and example, it is the only honourable and effective way of gaining the allegiance and willing co-operation of the masses, without whom it is idle to speak of winning the battle for democratic freedom in South Africa. As the acceptance of the modern civilised way of life based on the basic principles of the Western way of life IS A SINE QUA NON to our attaining full democratic right. Dr. (Mrs.) A. W. Hoernle, in her paper on "An Alternative to Apartheid," was correct and justified, after vigorously pleading with her group, to demand that non Whites should unequivocally adopt the western principles of life. She said, inter alia, "I have always maintained that the White man has a justifiable right to ask for guarantees from men of different cultures whom he admits to full citizenship of the state." Fortunately for us the Indian community gave this guarantee not only in the Cape Town Agreement of 1927, but their aspirations and actions prove it. In his acceptance of Christianity the African has given the guarantee too.

Administering An Antidote To The Inferiority Complex Virus

"We owe it to our communities and humanity to uphold the doctrine of the dignity of man irrespective of colour race or creed hence we must oppose s renuously any action or policy that makes any man "a means to an end"; that is why some of us oppose segregation or apartheid.

"It is not that we oppose it because it separates us from this holy all-perfect human being, the whiteman in South Africa—this mythical creation by minds and souls made narrow by 200 years or so of isolation from the progressive forces of their own country of origin; at a time when democratic and liberal forces in Europe won notable victories in the abolition of slavery, gaining of religious liberty, minimising class distinctions and generally raising the status of the common man. Legally forced segregation does not only develop in the subjects anti-social tendencies but in South Africa it has become synonymous with denying non-Whites opportunities to progress to their fullest capacity, for it is not equality with the white man that is our goal; our goal is to reach the highest summit we are capable of and if in the process we surprise the white man well and good; having regard to our traditional attitude of helping I feel sure that from those heights we shall offer him a helping hand.

"Despite the law and simple state of our masses we should inject confidence in them by a reference to history to show that dark ages and bankruptcy have befallen other national or racial groups in the world but that they have used their adversities as stepping stones to progress and glory and so can we. Speaking of the Asiatic group, is the world not indebted to this group for many notable contributions to civilisation? What of the advances in mathematics: Arabic figures, the digits from India, the notion of Algebra from India. Was Alexandria in Egypt not a flourishing university city when Oxford and Cambridge were undreamt of?

"Is it not true that some of us are indebted to the East for what we regard as the noblest and sublimest religion in the world, namely Christianity? Even from what is now known as darkest Africa in ancient times there came from Ethiopia exquisite timber and gold that helped to give glory to God in the beautifying of the wondeful temple in Jerusalem built by King Solomon to the glory of God. What of the wonder of the Zimbambwe ruins. What of the touch of

genius in the Zulu military system and technique as established by King Chaka?

"I do not want us today to dream of the past but to use it as an incentive for further progress.

Co-operation With Progressive Forces To Promote The Welfare Of S.A.

"Despite the fact that we labour under a discouraging denial of opportunities and suffer indignity from a contemptuous intolerance by a majority of White South Africa, we should bear no hate nor illwill to anyone. But on the contrary we should desire the welfare of all in South Africa and to that end work with all men of goodwill irrespective of colour race or creed in building up an unfailing foundation of goodwill in our land and in the world.

Opposing Relentlessly Undemocratic Views And Practices

"In fairness to ourselves and to the good name of South Africa we must help to make her true to the democratic way of life she has set herself. In faith she must progressively give all her children citizenship rights as they individually qualify for them. The air is full of the cry that South Africa is a White man's country and should be preserved as such at all costs. If anyone has an exclusive claim on Africa, it is the Africans, but some of us, choose to have the African adopt the philosophy and practice of

"Africans for Africa
Africa for the world
And the world for God".

"White South Africa ingoring the fact that the so called Western civilization is indebted to many sources both ancient and modern makes an exclusive claim to civilization, and tries to urge other racial groups "to develop along their own lines"—whatever that may mean. Civilization is a trust to be fairly administered in the interest of all by whatever group or groups who have control of world affairs.

Denying Citizenship Rights To Non-Whites

"Here we even find that some friends counsel the abandonment of the insistence on full citizenship rights. They do so on what they call grounds of sound strategy in the face of uncompromising opposition by the majority of White South Africa. The wisdom of this counsel is very doubtful for it ignores the need for a symetrical development of an individual or a group which means developing spiritually, socially, economically and politically. This advise also ignores the practical consideration that in a democratic system the possession of some political power provides the means for facilitating development in other spheres of life. General Smuts in his Rhodes Memorial Lectures given at Oxford in 1929, was correct when he said "it is repugnant to our civilized European ideas that the weaker in a community should not be heard, or should go without representation by themselves or through European spokesmen where their interest is concerned. There can be but one sovereign body in a country and that body should represent the weaker no less than the stronger. To that extent there should be agreement." Unfortunately our White rulers are not willinging to be guided by this broad vision. We seem to be moving backward in South Africa instead of forward.

"Mr. President, you invited me to open your conference not to deliver a speech, pardon me for the length of my remarks. You have come here to pledge yourselves afresh to the task of making South Africa a truly lovable and progressive country. May God guide and help your deliberations. I have much pleasure in declaring this fifth annual Conference of the Natal Indian Congress open."

RESOLUTIONS PASSED AT THE CONFERENCE

EXPATRIATION

A large number of resolutions on various subjects were passed at the annual conference of the Natal Indian Congress held in Durban last week-end. Here are given the most important ones which are of immdiate concern:

"THIS Conference of the Natal Indian Congress reiterates that the policy of expatriation is totally unacceptable to the South African citizens of Indian origin. Realising the fact that the Nationalist Government's policy as far as Indians are concerned is one of mass expatriation, this conference calls upon the Indian people of South Africa to oppose most strenously this policy.

"This Conference is of the firm belief that the Capetown Agreememt entered into between the Union Government and the Government of India under Imperialist domination is now a dead-letter. Successive South African Governments have repeatedly violated the provisions of this Agreement. Conference is of the opinion that it is not in consonance with the dignity of the present Government of India to remain a party to this Agreement whose corner-stone, as far as the Union Government is concerned is the acceptance by Indian of the policy of expatriation as embodied in the Assisted Emigration Scheme. Furthermore, the Assisted Emigration Scheme is a scheme to which no self-respecting South African Indian can be a party.

"This Conference therefore calls upon the South African Indian Congress to request the Government of India to:—

(a) regard the Assisted Emigration Scheme as repugnant to the true aspirations of South African Indians and that it should be considered as being of no force and effect;

(b) refuse to accept any South African arriving in India under this scheme.

Suppression Of Communism Act

"This conference strongly condemns the Suppression of Communism Act as a law designed to suppress not only Communism, but all active opposition to the Nationalist Government's apartheid policies and practices and to bring about a fascist police state in which the individual will be denied basic human freedoms and liberties. This law has been framed in such a manner as to place every citizen at the mercy of the Minister of Justice who may use the Act to persecute political opponents who are not only non-Communist but even anti-Communist.

"This fact is amply proved by the fact that the Liquidator has been high-handed enough to send letters, among others to the following officials of our Congress calling upon them to show cause why their names should not be placed on the Liquidator's list:

Dr. G. M. Naicker, President, Natal Indian Congress, who has never at any time been a member or supporter of the former Communist Party of South Africa or sympathiser of Communism.

Mr. Nana Sita, President of the Transvaal Indian Congress, who is and always has been a staunch follower of the principles of Satyagraha as enunciated by Mahatma Gandhi and who has consistently expressed his disapproval of the ideology and principles of Communism.

Mr. A. I. Meer, vice-President of the Natal Indian Congress, who, far from having been a member of the former Communist Party, has not at any time shown support or sympathy for Communism.

Mr. Y. A. Cachalia, Joint Secretary of the South African Indian Congress, who also like the others has never belonged to the former Communist Party.

Mr. R. Ramesar, Joint Secretary of the Pietermaritzburg Branch of the Natal Indian Congress, who has never supported the former Communist Party or Communism, and has been so averse to Communist principles that he has never even attended any Communist meeting, public or otherwise.

"This unwarranted action by the Government against some of the leading men in our national organisation is aimed at stultifying our Congress, which stands and fights for truth, justice and democracy.

"This conference, therefore, lodges its strongest protest with the Minister of Justice and his Government against their action, and pledges every support to these Congress men in their legal fight in defence of their civil liberties.

"We further place on record our unequivocal opposition to the Suppression of Communism Act and resolve to campaign with all other democratic forces for the repeal of this fascist measure."

Group Areas Act

"This Conference views with extreme gravity the serious peril that faces the Indian community as a result of the racial zoning plans of the Durban Municipality, the Ladysmith Town Council, other municipalities and local authorities under the Group Areas Act. These plans fully justify the fears and misgivings of the Indian people of Natal; they reveal in all their nakedness that the Government and various municipalities and local authorities are not in the least concerned with any equitable scheme of town-planning; the reports of the Durban City Council's Technical Committee and the plans of the Ladysmith Town Council do not even make any pretence at any objective planning based on the needs of the different sections of its citizens. Throughout the Technical Committee's reports, page after page, emphasis is laid and plans are formulated to displace all Indians from the city; the plans reveal that the first step is to expel all Indians from their residences within the city; the second step being to deprive them of their businesses and their economic interests within the city. Sea Cow Lake, Newlands and all low lying undeveloped valleys towards Inanda is hinted at as the best areas where Indians are to be herded in, both for their present residential and business needs and for their future development. This vast pattern of racial zoning is nothing less than a well-planned, clearly calculated attempt to deprive the Indian community of all their homes, lands, properties, businesses and other economic interests within

the city. Properties worth millions of pounds acquired over 90 years through toil and sweat and industry is to be taken away under the cover of racial zoning. It is the most callous form of robbery ever attempted in a civilised country under the guise of law; and this highway robbery takes place in the name of democracy.

"This conference therefore resolves that in common with the other non-European sections of the community it will resist at every stage all attempts of expulsion and displacement, direct or indirect, of its people from the presently settled areas of residence and business and will continue with ever increasing determination its struggle against the Group Areas Act and all other form of racial oppression.

"This Conference calls upon the Indians not to co-operate with any authorities in setting aside of group areas under the Group Areas Act and instructs every Congress branch to work vigilantly in its area to expose any individual who co-operates and to prevent any such co-operation which will result in the implementation of the Act with the consent of the Indian people."

Apartheid

"This Conference having considered the present political situation in South Africa is convinced that the policy of reaction has reached unbearable limits and that the Nationalist Party Government with its basic policy of apartheid is effecting the compelete subjugation of the ten million non-European people in this country under herenvolk domination of a White minority.

"Apartheid—the official name of this "baaskap" policy—aims at the total segregation of the different racial groups so that they will be crushed economically and politically thereby reducing them to the position of landness serfs and wage slaves.

"Conference firmly believes that the people of South Africa should strive for the greatest possible unity of all democrats and oppressed people of this country so that a united struggle against oppression could be launched against the tyranny prepetrated by the Nationlist regime and fully endorses the joint efforts made in this direction by the S.A.I.C. the African National Congress and the representatives of the Cape Franchise Action Council and their campaign to fight for the repeal of all oppressive and apartheid measures.

SACRIFICIAL OFFERING OF LAND

[Vinoba Bhave's speech at Warangal, during his walking tour in the North reproduced from 'Harijan.']

THOUGH humanity has been in existence for thousands of years, for centuries groups of men remained so unknown to one another, that they often believed that they were the only men living on the earth, owing to inadequate means of travelling and communication. The extent of the world was also imperfectly known. Events as catastrophic as the late Assam earthquake might happen in one part of the world without the people in another part becoming in the least aware of them. With the growth of knowledge, man's knowledge both of nature and of other groups of men increased. The contact was manysided—physical, mental, religious, spiritual, cultural, political etc. It was not always happy. At times, it was very bitter. But, I believe, that on the whole, the result was good. Examples might be cited from all parts of the world. The confluence of the Aryans and the Dravidians in India is an example nearer home. It was a meeting of the mountain civilization of the North and the sea civilization of the South. They had lived unknown to one another for thousands of years. When they met, they had both war and peace, segregation and mixture. Both had their independently developed separate cultures. The Aryans were more intellectual and the Dravidians more devotional. Their confluence ultimately produced a big nation, in which the good points of both the North and the South were absorbed. But this new culture, too, later on proved to be imperfect.

In course of time came the Muslims with their own civilization, and there was a conflict between the old and this newcomer. The Muslim civilization in its expansion seems to have followed two different methods: one of violence and destruction, the other of love and construction. Gazni and Aurangzeb are examples of the first; Akbar and Kabir, those of the second.

But Islam filled a deficiency in the Indian culture. It regarded all men as equal. Although this principle was recognized in the *Upanishads*, it was not visible in our social order; the principle had not been acted upon. Islam put the principle into practice. The Indian culture, with its mutually exclusive castes, came into conflict with the casteless civilization of Islam, and history records the progress and the result of that conflict. None can say that Islam conquered India on the battlefield. But before the Muslim soldier came with his sword, the Muslim *fakir* (saint) had come with his teachings, and he wandered from village to village and gave a message which was attractive.

At the same time India also produced a number of preachers who attacked caste divisions and laid special emphasis on the unity of God. No doubt, Islam had a great share in it. It is a valuable contribution of Islam to Indian culture. Thus with the addition of Islam a new compound of Indian civilization was produced.

Then came the Europeans about three hundred years ago, attracted by the wealth of India and stimulated by the spirit of the Renaisance which ultimately produced, among other things, the advance of modern science and the Industrial Revolution. As a matter of fact at the time when the Europeans came here, India was far more ahead of Europe in science, industry, philosophy etc. She was also far more prosperous. Once again the meeting of the two civilizations was both bitter and sweet. Indian civilization was tremendously affected, and in fact a new compound is in the process of formation. A new way of living and thinking has been introduced. The new thought-currents, like Socialism, Communism etc., have arrived from the West and they have come to stay.

Necessarily there is a struggle between the two. I believe that ultimately Indian culture will lose nothing thereby. The scum will be washed off, and a new compound culture will be produced. I say this because in spite of a great import of new ideas and knowledge from the West, India has not ceased to produce profound original teachers, thinkers and investigators all along. Of course, in the present formative stage, we witness both good and evil.

The Vamana Incarnation

Though I had not directly attended to the Communist problem of Hyderabad so far, ever since Gandhiji's death I have been watching it and keeping myself informed of its violent developments. I confess that incendiary and murderous activities, painful as they were, did not unnerve me, because I know that the birth of a new culture has always been accompanied with blood-baths in the past, and hence there is nothing new in it. What is needed is not to get panicky, but to keep our heads cool and find peaceful means of resolving the conflict.

The Government have kept a special police force in Telangana to restore peace. Policemen are not expected to think out and institute reforms. They can only use their arms and strike terror. If it were a question of clearing a forest of tigers, their employment would be quite useful. But here they have to deal with human beings, however mistaken and misguided. There is a new idea and a goal behind these activities, and where a new ideal is born mere repression cannot combat it. Not that the Government do not understand this; but they have a responsibility to protect life and property, and so I do not blame them for the measures employed by them.

But I had all along been seeking a better remedy. Moreover, say the Vadas; and I thought that a tour through the district was essential to seek it. But I wondered how I should do it. Thought develops during a tour. But the tour which does that is not the one undertaken in modern times through motor cars, railway trains and airplanes. In olden days horses and camels were considered to be the swiftest conveyances. They could cover as many as two hundred miles in a night in an emergency. But teachers like Buddha, Mahavir, Kabir, Nanak, Namdev, Chaitanya preferred to go on foot in order to deliver their messages far and wide. Thought becomes clear, mature and remodeled while you walk.

This happened to me as I walked to Shivarampalli from Wardha. All the way I was seeking a solution of the problem which the Communists tried to solve in their own way. One day, the story of the Vamana incarnation flashed through my mind, and Brahman that I was, I took it up and commenced begging gifts of land.

(To be Continued)

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE
A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.
FOR CUTS AND SCRATCHES
551

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, September 17.

"FED UP WITH PRIME MINISTERSHIP"

SHRI NEHRU said at a meeting in Lucknow that he was thinking of working from "outside and without responsibility" after the general elections." "This does not mean the Congress Presidentship alone but includes the Prime Ministership also. I am fed up with the Prime Ministership and want to do work with greater freedom. But my decision will be guided by conditions then prevailing." The response in the country to his election as Congress President was something more than response. His appeal to the people to strengthen the Congress, he added, was based on the conviction that the Congress alone could at present form a strong and stable government in this country and deliver the goods." Pandit Nehru, as Congress President, has announced the names of the new Working Committee. The fact that Shri Parushattamdas Tandon is one of the members of the new Committee, and that he has agreed to serve on it, is a complete refutation of any probable charge that the contest between the two leaders was based on any personal factors. In fact, both belong to the same city—Allahabad. Shri Nehru was anxious for Shri Tandon to continue as Congress President if at all possible; and Shri Tandon, in a talk prior to the A.I.C.C. meeting, said that Shri Nehru was to him like a younger brother.

Saurashtra Five Year Plan

A five-year development plan for Saurashtra has been published. It is estimated to cost Rs. 21 crores 40 lakhs. Of this amount nearly 22 per cent is taken up by irrigation schemes which form a major part of the plan. The plan was within the resources of the state with what assistance might come from the Centre. Steps was being taken to secure the services of competent personnel by trainning the existing staff, and recruiting competent persons for implementation of the plan. A part of the Plan has been put into operation during the current year which includes a budget provision of Rs. 3,77,000,000 for the various schemes. Development of roads, increased agricultural production, power promotion of cottage industries, and better educational facilities for the masses are some of the other schemes envisaged in the plan. Under the plan, there will be 1,776 co-operative societies with an estimated membership of 154 000. Primary schools, estimated to accommodate 32,000 additional students and 1,000 social education centres and libraries are also to be set up in the State. The development schemes included in the Saurashtra Plan for the period 1951-52 to 1855-46 involve an expenditure of Rs. 865.01 lakhs for the first two years and Rs. 2,140.81 lakhs over a period of five years. The Planning Commission provides *per capita* expenditure of Rs. 60 during a period of five years, but it also adds that if external finance to the extent of Rs. 300 crores is not available, the *per capita* expenditure during a period of five years will be Rs. 42. The Saurashtra Plan during a period of five years provides a *per capita* expenditure of Rs. 51.

New Press Bill

Defending the new Press Bill in Parliament Shri C. Rajagopalachori, the Home Minister, said the present state of the press laws in India was "chaotic." A "press ethic" with sanction behind it was absolutely essential to regulate the two million daily newspapers which were issued in the country and which conditioned the thoughts and, therefore, the action and behaviour of the people. The Indian Press was today more free as any in the world. Indeed, no Press in any country enjoyed the "license" given to our "Language Press." Our Constitution provided for the impeachment of the President of the Republic and the Speaker of Parliament. Did this disfigure the Constitution? It was only an exceptional safeguard. Similarly, this Bill was not meant to be used and could not be used against the majority of the Press which was responsible and was conducted on a high level. It only provided for the exceptional defaulter and, by its presence on the Statute Book, strengthened the hands of the former section in trying to raise the latter to its own high standard.

Its Provisions Explained

Referring to some of the provisions of the Bill, dealing with sabotage, class hatred, etc. Shri Rajaji said the meaning of violence and sabotage was well understood. Sabotage involved the destrution of physical material to an extent as to detract from its utility. It did not extend to critcism. Only interference with, and not mere criticism of, the administration of law and order or with the administration of laws regulating the supply and distribution of essential commodities and services was an offence. And interference was something that obstucted or stopped the functioning of the machinery of Government. Any "bona fide" adverse criticism, "however much it may differ from the prevailing governmental views," would not be construed as objectionable. Further, and the Bill could be defended on this ground alone, the interpretation of this law had been placed in the hands of the judiciary assisted by a special jury. The Home Minister concluded his speech by quoting an article on the freedom of information adopted at a convention of the Council of Europe last year. The restrictions on freedom of sheech and expression listed there as legitimated, was almost synonymous with Clause 3 of the Bill. Without this Bill, there would be no check on licence to abuse and chaos. The Press Bill has referred to a seclect Committee with instructiions to report by by September 27.

OBITUARY

The death through heart failure took place on Saturday September 29, at his residence in Verulam of Mr. Nathalal Raghavjee, proprietor of the well-known firm of Messrs Raghavjee Rugbnath and Son. After nearly thirty years Mr. Nathalal had recntly been on a visit to India whence he had returned only about two months ago. Shortly after his return he had an attack of pneumonia from which he had just recovered and was carrying on his normal duties. Deceased who had spent his life time in Verulam was well liked by all those who had come in touch with him. He took a prominent part in all local public activities. The funeral which took place the same evening was attended by a large number of friends representing all sections of the community from Durban, Tongaat and other places. Deceased leaves behind his sorrowing widow two sons who are ably carrying on their father's business, two married daughters in India and a number of little daughters and his widowed sister to mourn their sad and tragic loss.

The Jan 'H Hofmeyr School of Social Work

Johannesburg

Offer a three-year course of study preparing for service as Welfare and Case Workers with Social Agencies and Institutions; as Directors of Recreation and Physical Education; as Secretaries of Social and Community Centres; Y.M.C.A's., and Youth Organisations. Entrance Requirement: the Senior Certificate (Matric.) or equivalent. In only very exceptional circumstances exemption from this requirement may be granted. The Next class will enrol on February 5th, 1952.

Applicants will be required to produce evidence of character as well as academic qualifications.

Prospectus and Application Forms may be obtained from

The Director,
Jan H. Hofmeyr School of Social Work,
Jubille Social Centre,
Eloff St. South.
Johannssburg.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Satyagraha
—M. K. Gandhi 12/6

Basic Education
—M. K. Gandhi 3/6

An Atheist with Gandhi
—G. Ramchandra Rao 3/.

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/.

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT (Poems)		3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STRAY BIRDS (Short Poems)		3	6
RED OLENDERS (Play)		4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6.
THE HOME AND THE WORLD (Essays)		6	0
GLIMPSES OF BENGAL (Essays)		3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE (Play)		2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER (Play)		5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૩/-

રેલ બાડીની સૃષ્ટી	૧	૬

શિશુગ્રંથાવલી

સેટ પહેલામાં ૬-પુસ્તકો	૧૧	૬
સેટ બીજાની	૧૫	૦

કીશોર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકોના સુંદર વાર્તાઓના સેટની	૧૪	૬

ઇસપના પાત્રો ગધેડા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક કીમત	૨	૦
ચાંદ પળોમાં	૨	૬
સોક્રેટીસની સફર	૪	૦
કેટલાંક પક્ષિઓ	૧	૬
ભાગવત કથાઓ	૩	૬
ચરિત્ર રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની.	૭	૦

કોયડા નગ્રેહ	૨

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/-

લીલી	૫	૬
વીનુ	૫	૬
બાળુ	૫	૩
બાળકોને બાંધવા	૧	૦
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરૂ)	૪	૦
બાળવાર્તાવળી	૩	૦
ચપટી ધુળ	૧	૦
ચતુરની વાતો	૩	૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૨	૦
લાલો	૫	૬
ખજાનાની શોધમાં	૪	૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
,, ,, ,,	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
,, ,, ,,	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

નવા પુસ્તકો

પૂર્વ આફ્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭	૬
વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૧૦	૬
ગ્રામ્ય વિદ્યાપીઠ (શીક્ષકો માટે)	૨	૬
હીંદીમહાસભાનું બંધારણ	૧	૦
કાંતણ વિદ્યા	૧	૬
ટાઇફોઈડ (તાવ ઉપર ઉપચાર)	૧	૬
મેલેરીયા	૧	૬
સર્વોદયના સીદ્ધાંત	૧	૬
ઝંઝાવાત ભાગ ૨	૧૨	૬
કાલ ભોજ (નવલકથા) રમણલાલ દેશાઈ કૃત	૧૦	૦
સૌંદર્ય જયોત (નવલકથા) રમણલાલ દેશાઇ કૃત	૧૪	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ:

INDIAN OPINION, P. BAG,
PHOENIX.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રાસ્તી ૧૯૫૧ આકટોબર	હીંદુ ૨૦૦૭ આસો	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શેહે. કદમી	સુર્યોદય ક. મી.	સુયાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૫	સુદ ૫	૩	૩	૫-૩૦	૬-૦૦
શની	૬	,, ૬	૪	૪	૫-૨૯	૬-૦૧
રવી	૭	,, ૭	૫	૫	૫-૨૮	૬-૦૨
સોમ	૮	,, ૮	૬	૬	૫-૨૭	૬-૦૩
મંગળ	૯	,, ૯	૭	૭	૫-૨૬	૬-૦૪
બુધ	૧૦	,, ૧૦	૮	૮	૫ ૨૫	૬-૦૫
ગુરૂ	૧૧	,, ૧૧	૯	૯	૫-૨૪	૬-૦૬

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

MASSAGE

(Conlcuded from last week)

A USEFUL method of simple practical massage is to lay the patient face down on a rug or folded blanket on the floor. A firm flat narrow couch with no back to it is more convenient and easier on the manipulator, but such conveniences are seldom found in the usual home. The operator then kneels on one side of the patient and places the hands flat on the patient's back, with finger-tips touching the spine and heels of palms towards the patient's side.

Firm wriggling pressure is then applied, in a sort of slight zig-zag movement, pulling towards the operator, and the hands are steadily drawn towards the patient's side nearest the operator. Section by section, the whole of the one side of the back is worked over systematically. Then the operator goes to the other side of the patient and repeats the process on that side.

It will soon be discovered that there are hard and tender spots, which are often related to some adjacent organ of the body that is out of good working order. Proper massage usually greatly reduces this tenderness, and there is a corresponding improvement in the tone and health of the organ concerned.

Another useful practice is to rub with the thumbs each side of the spine, up and down the back, applying fairly firm pressure. It is claimed that poliomyelitis has been prevented, and even cured, if this be done properly within the first 3 days of the attack. The aim is to soften up any stiffness alongside the spine and keep the spine supple.

Massage of the abdomen is carried out by laying the patient flat on his back, with the knees slightly bent so as to relax the belly muscles. Abdominal massage should always be done in a clockwise direction, that is starting low down in the right groin, working up towards the right ribs, across over to the left ribs and then down to the left groin. Pressure should be light and easy at first, and applied in a circular movement. As the patient relaxes, greater pressure can be applied. Abdominal massage of this nature is excellent for overcoming constipation. It should, however, *in no circumstances* be applied where there is a suspicion of appendicitis, typhoid fever, or of any internal growths.

Usually massage, especially Swedish massage, is done on the bare skin, with various ointments used as lubricants. But this is not essential nor even always desirable. Equally good results can be had by working over a layer of cloth or some light clothing. This compels the operator to work on the underlying tissues and has the added advantage of not draining too much vitality from the operator.

Whoever administers massage to another person is always in danger of losing more vitality (*prana*) than he can well afford. This is especially the case when working on the bare skin of very ill or very debilitated patients. Every precaution should, therefore, be taken to observe adequate safeguards. Working over cloth wherever possible is one good practice. Another is to wash the hands, preferably in running water, immediately after massaging anybody, and to wash the hands thus for each separate person treated. When washing the hands, flick the water off them 3 or 4 times by a sharp outward jerk of the wrists. Then stand with feet together and hands placed palm against palm on the breast, in an attitude of prayer, while taking several deep breaths. This couples important positive-negative magnetic poles of the body while the deep-breathing recharges the body with vitality. Failure to carry out these precautions may often result in the operator taking on a condition, such as a headache, that the patient has been relieved of. Let scoffers and doubting Thomases just try it out for themselves. Put it to the test! Massage the neck and scalp of someone suffering from a bad headache. The neck will usually be found to be very stiff and hard and sore to the touch. There will often be tender areas on the scalp. When all these have been softened and eliminated, the headache will be gone. But—the operator will find himself with a bad headache within an hour or so, if he does not take proper precautions. Just try it, that is all I say!

A further word of warning. There are occasions when massage should never be attempted by the untrained or inexperienced. Beware of massaging any swollen or inflamed joints, as in arthritis or certain rheumatic conditions. Never, never massage a part that may have a broken bone underneath. And, of course, never massage where the skin is tender or damaged from burns, disease or injury. In all such circumstances leave massage to a skilled operator, who will know best where to draw the line.

Properly applied, massage is a wonderful natural means of alleviating pain, removing congestion, rebuilding and restoring tissues, and bringing health to the sick and suffering. I have seen high fevers reduced perceptibly in a few minutes by massage applied to the back of the head, where it joins the spine. Sprained ankles are vastly relieved by massaging in a basin of very hot soapy water. All kinds of minor and major ills are lessened and eventually removed. And general bodily health can be greatly improved by regular courses of massage, not too frequent but something like once or twice a week.

Finally, let me point out that whoever gives massage should do so in a prayerful and purely lovining spirit. He is giving something of his own self. If an operator approaches his patient in a mood of irritation or anger or ill-will, whether towards the patient or someone else, best results are not possible. But it is wonderful how a holy spirit of dedication to the service of a suffering fellow-being can sublime and uplift an operator's thoughts and emotions. A feeling of great tenderness and compassion towards his patient makes him an instrument of the divine healing power. The patient then does benefit, unquestionably. And so, too, does the operator. And how could it be otherwise, for has he not been working hand in hand with God?

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P Bag, Phoenix, Natal.

"Gold Medal" Quality

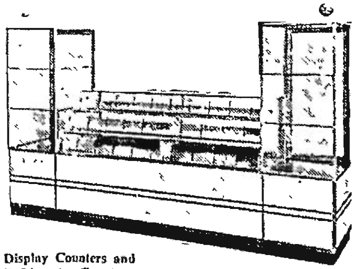

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings etc.
NEW ILLUSTRATERD CATALOGUES ON APPLICATION
ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.
Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Exhibit awarded Gold Medal, Rand Easter Show.
104 MARSHALL ST. (facing Escom House)
Phone 33-4211/2. Johannesburg. P O. Box 6501.
G

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૪૦ | શુક્રવાર તા. ૫ ઓકટોબર, ૧૯૫૧. | છુટક નકલ પેની.૬

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર ઓકટોબર, તા. ૫ ૧૯૫૧.

કોન્ફરન્સ

ગયા અઠવાડીયાની આખરી એ ડરબનમાં મળેલી નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની કોન્ફરન્સપર સૌ મીટ માંડી રહ્યા હતા. સાઉથ આફ્રીકામાં ઉપસ્થિત થએલા ગંભીર સવાલો—તેઓના ભવિષ્યને ગંભીર હરકત કરનારા સવાલો—નો ઉકેલ લાવવાને કોન્ફરન્સ શું કરવાની છે એ લાગતા વળગતા લોકો જાણવાને ઇન્તેજાર હતા. કાર્ય કરવાનો વખત તો કયારનો પાકી ગયો છે પરંતુ કોન્ફરન્સે ઘણો ખરો વખત શબ્દ યુદ્ધમાં ગાળ્યો અને અંત પણ તેમાંજ આવ્યો. ઘણો વખત આંતરરાષ્ટ્રિય બાબતોની ચર્ચાઓમાં બગાડયો કે જે, આજે જ્યારે આપણા પોતાનાજ ઘરમાં આગ લાગેલી છે ત્યારે, અપણી સાથે કશો સંબંધ ધરાવતી નથી, અને જેનો વીચાર આપણા કરતાં ઘણાજ વધારે કાબેલ લોકો કરી રહ્યા છે. શાંતી, કે જેને માટે દુનીયા આજે ઝંખી રહી છે, તેના સવાલનો મહાત્મા ગાંધીજીની ખરી ભાવનાથી ઉકેલ લાવવામાં જો કોન્ફરન્સે સહાયતા આપી હોત તો જરૂર તેને માટે શોભાસ્પદ ગણાયું હોત. નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ, જે મહાત્મા ગાંધીજીનું નામ હમેશાં ગર્વથી આગળ ધર્યા કરે છે, તે એ કાર્યને માટે ખરેખર લાયક હોવી જોઇએ. પરંતુ કમનસીબે તેનાથી તે ઘણીજ દુર છે.

કોન્ફરન્સે એંગ્લો—અમેરીકન બ્લોક, શાહીવાદ, સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર અને તેની દ્રષ્ટિએ “લોકશાસન વાદી સ્વાતંત્રતા” ના સવાલને હરકત કરનારા સઘળાને વખોડી કાઢયાં. પરંતુ યુદ્ધ કર્યા વીના શાંતી કઈ રીતે સ્થાપી શકાય એ બાબતમાં તેણે કશી દોરવણી નહિ આપી. કરવામાં આવેલાં ભાષણો અને ઠરાવોથી એવી છાપ પડી કે તેનો ઉકેલ ત્રીજા યુદ્ધ વીના લાવી નહિ શકાય.

એ ઉપરાંત વળી ઘણો વખત બે મતો વચ્ચેની તકરારમાં ગુમાવાયો. એક મત ટ્રોટસ્કીના અનુયાયીઓનું અને બીજો સ્ટેલીનના અનુયાયીઓનું પ્રતિનિધીત્વ ધરાવતો હોય એવું જણાયું. બન્નેએ અરસપરસ કાદવ છાંટયો અને બેમાંથી એકે સાવ નિર્દોષ હોય એવું નહિ જણાયું. એ બાબત એટલેથી અટકી હોય એવું પણ નહિ જણાયું. આપણી કોમમાં વિઘાતક તત્વો કેમ જાણે હજુ ઓછાં હોય કે હવે ઉગતા રાજદ્વારીઓ, જેઓને બીજો કશો ઉપયોગી ધંધો હોય એવું જણાતું નથી, તેઓ એક વધુ તત્વ ઉભું કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. ખાસ કરી સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓ અને સામાન્ય રીતે બીન-ગોરાઓ જો શાંતીના સવાલનો ઉકેલ લાવવાને ટ્રોટસ્કી અને સ્ટેલીનના અનુયાયીઓ તરફ નજર કરવા લાગશે તો તેઓનું તેમજ દુનીયાનું આવી બન્યું. કહેવાની મતલબ એ નથી કે તેઓનામાં અંગત રીતે કશી ખામી છે પરંતુ જે સિદ્ધાંતો તેઓ પોષે છે તે એવા છે કે સાધ્ય વસ્તુની પ્રાપ્તિને માટે સાધનો ગમે તેવાં વાપરી શકાય. એટલે કે તેઓના કશા સિદ્ધાંત જ નથી. જીવંત શાંતી મહાત્મા ગાંધીજીએ વચન અને કર્મથી નિર્દેશેલા સત્ય અને અહીંસાના માર્ગથી જ સ્થાપી શકાશે.

એટલે કોન્ફરન્સે આ ઘડીની ખરી જરૂરની બાબત—આ દેશમાં આપણી સમક્ષ આવી પડેલી મુશ્કેલીઓનો સામનો કેવી રીતે કરવો—તેને ઘણો જ થોડો વખત આપ્યો હતો. જ્યારે હકીકતમાં એજ વસ્તુ હતી કે જેને અત્યંત સંભાળપુર્વક ધ્યાન દેવાવું જોઈતું હતું અને બની શકે તેટલાં સઘળાં વિવેક અને કુનેહ વાપરવા જોઈતાં હતાં. પરંતુ એ વસ્તુઓની કોનફરન્સમાં પુરેપુરી ખામી જોવામાં આવી હતી.

કોંગ્રેસપર અમર્યાદ ભાષા વાપરવાનો આરોપ મુકાયો છે. તેનો ઇન્કાર કરી શકાય તેમ નથી. બેશક તેના પક્ષમાં એવી દલીલ કરી શકાય ખરી કે તેને માટે હદ બહાર ઉશ્કેરણી થઇ હતી. પરંતુ કોંગ્રેસ જો સત્ય અને અહીંસાના માર્ગને અનુસરવાનો દાવો કરતી હોય, અને દેખીતી રીતે કરે છે, તો એ દલીલ ટકી શકતી નથી. વળી બોલવા કરતાં કરી બતાવવાની અસર વિશેષ થાય છે. કુનેહ તો તેમાં ગણાત જો ભાષામાં હદ બહારની મર્યાદા વાપરવામાં આવી હોત અને કાર્યમાં ઉગ્રતા બતાવાઇ હોત. જે હજુ પુરવાર કરવાનું છે. કાર્યમાં ઉગ્રતા એટલે કે વીરોધીની સામે એક આંગળી સરખી ઉચકયા વિના મરવાની તઈયારી. શું કોન્ફરન્સ ખરેખર સત્યનિષ્ઠાથી એ ભાવનાથી કાર્ય કરી રહી હતી? અમારે સખેદ કહેવું પડે છે કે એ ભાવના કોન્ફરન્સમાં શુન્યવત્ હતી. અને જ્યારે એ ભાવનાએ જરા પણ માથું ઉચકવાનો પ્રયત્ન કર્યો ત્યારે વીરોધી બળોએ તેને તત્કાળ જ દાબી દીધું હતું.

કોન્ફરન્સમાં ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ, એપાર્ટહેડ અને સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટ સામે ઘણા સખત ઠરાવો થયા હતા. બીજા ઘણા ઠરાવો થયા હતા પરંતુ અહિ અમે તાત્કાલીક અગત્યનાનું જ સુચન કરીએ છીએ. એ કાયદાઓની સામે શું પગલાં લેવાં તેની કોન્ફરન્સે કોમને દોરવણી આપેલી છે તેટલુંજ નહિ પરંતુ એ કાયદાઓને નમતું નહિ આપવાની જાતે પ્રતિજ્ઞા કરી છે. કોનફરન્સમાં હાજર રહેલા ડેલીગેટોની બુદ્ધિને વીષે શંકા લાવવાનું અમને જરાયે કારણ નથી. તેઓએ સ્વિકારેલા ઠરાવોનું અને કરેલી પ્રતિજ્ઞાનું મહત્વ તેઓ સમજેલા હોવાજ જોઈએ. કોન્ફરન્સમાં હાજર રહેલો પ્રત્યેકે પ્રત્યેક ડેલીગેટ ઠરાવમાં રહેલી પ્રતિજ્ઞા વડે બંધાયેલો છે. એ પ્રતિજ્ઞા મુજબ કોઇ પણ શખ્સ (કોન્ફરન્સમાં હાજર રહેલા કોઈ પણ ડેલીગેટ) જે એવા લત્તામાં મકાન ધરાવતો હોય કે જે લત્તામાં ગ્રુપ એરીયાઝ એકટની રૂએ તેનાથી ધરાવી નહિ શકાય, તેનાથી એ મકાન વેચી દેવાનો પ્રયત્ન કરી અથવા તે ખાલી કરી જઈ નહિ શકાય પરંતુ એ મકાન તેની પાસેથી છીનવી લેવામાં આવે અથવા તેને તેમાંથી કાઢી મુકવામાં આવે તેનો તેણે પોતાની આર્થીક પાયમાલી થઈ જતાં સુધીજ માત્ર નહિ પરંતુ મરણાંત સુધી સામનો કરવો પડશે. એવું કરી શકે તે ખરેખરો શુરવીર ગણાશે અને એવો ભોગ આપનરા જો થોડાક પણ શુરવીરો આપણી કોમમાંથી પાકે તો આપણી ફત્તેહને વીષે કશી શંકાનું સ્થાન રહેતું જ નથી પરંતુ તેને માટે આપણા જીવનમાં આજે છે તેના કરતા વધારે ગંભીરતા લાવવી પડશે. દેશદાઝ ધરાવનારા લોકો યુદ્ધ સમયે રણભુમીમાં યાહોમ કરે છે. જે નીયમો શસ્ત્રબળના યુદ્ધને વિષે લાગુ પડે છે તેજ અહીંસક યુદ્ધને વિષે લાગુ પડે છે. પરંતુ અહિંસક યુદ્ધને વીષેના નીયમો વધારે કડક હોય છે.

કેમકે તેમાં જીવનનું નૈતિક અને આધ્યાત્મિક ધોરણ ઘણુંજ વધારે ઉંચું હોવુંજ જોઇએ. તેને માટે જો આપણે તઇયાર ન હોઇએ, અને અમારે કબુલ કરવું પડશે કે તેને વીષે અમને શંકા રહે છે, તો આપણી સઘળી વાતો અર્થ વીનાની છે અને આપણો અંત આવી રહ્યો છે. છેવટને માટે આપણે નીર્ણય એ કરી નાખવાનો છે કે ઉંદરોની જેમ આપણને મારી નાખવામાં આવે એ આપણે સ્વિકારીશું કે મરદની જેમ મરવા તઇયાર થઇશું. આ સવાલનો કોન્ફરન્સમાં પુર્ણ ગંભીરતાથી નીર્ણય થવો જોઇતો હતો. આ સવાલનો પ્રત્યેક વ્યક્તિએ નિર્ણય કરવાનો છે અને તે કરી તેને અમલમાં મુકવાનો છે.

કોંગ્રેસે એવાં વચનો ઉચ્ચારવા નહિ જોઇએ કે જે કેવળ ઉચ્ચારવાને ખાતરજ ઉચ્ચારાયા હોય અને એ સિવાય નિરર્થક ઉશ્કેરણી થવા ઉપરાંત તેનો બીજો કશોજ અર્થ સરતો નહિ હોય ઘણી વસ્તુઓ એવી હોય છે કે જે નહિ કહેવામાં વધારે સાર રહ્યો હોય છે. ખાસ કરી જો તેનાથી સારૂં કશુંજ થતું નહિ હોય પરંતુ નુકસાન ઘણું થવાનો સંભવ હોય. શબ્દો તોળીને ઉચ્ચારવા જોઇએ અને શબ્દો કરતાં કાર્યમાં વધારે બળ હોવું જોઇએ. કહેવત છે કે "કહેવા કરતાં કરી બતાવવું ભલું."

નાટાલ ઈન્ડિઅન કોંગ્રેસની વાર્ષીક કોન્ફરન્સ

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની વાર્ષીક કોન્ફરન્સ ગયા શનીવાર સપટેમ્બર તા. ૨૯મીના રોજ ક્વીન સ્ટ્રીટ પર આવેલા પારસી રૂસ્તમજી હોલમાં નાટાલના આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ ચીફ લુટુલી તરફથી ખુલી મુકવામાં આવી હતી. પોતાના ભાષણમાં ચીફ લુટુલીએ જણાવ્યું કે.

તમારી વાર્ષીક કોન્ફરન્સ ખુલ્લી મુકવાનુ કહીને મને જે માન આપ્યું છે તેની હું સહૃદય કદર કરૂં છું.

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસની નાટાલની શાખાની તમારા પ્રત્યે શુભેચ્છાઓ લાવેલો છું.

તમે મને આપેલું આમંત્રણ અને મેં તેનો કરેલો સ્વિકાર જો આપણે બધા સંગઠીત થઇશું તો આપણે પ્રજાકીય આઝાદીને પંથે કુચ કરી શકીશું પરંતુ અસંગઠીત રહીશું તો આપણું પતન થશે, એ વસ્તુ સમજાવનારા નેતૃત્વમાં છે, એવી આપણી બન્નેની સંસ્થાઓમાં વધતા જતા પ્રમાણમાં સમજ આવવા લાગી છે તેની સાક્ષી પુરે છે. આ વસ્તુ કમનસીબે ખરા યા ખોટા કારણો સર આપણા લોકો કેટલીક વાર સ્વિકારતા નથી. પરંતુ ડહાપણ અને કુનેહ ભરેલાં નેતૃત્વથી આપણો જન સમાજ સમજતો થશેજ કે ખરૂં ડહાપણ માત્ર બીન-ગોરા લોકોમાંજ નહિ પરંતુ સાઉથ આફ્રીકાની પ્રજાના સઘળા વર્ગોનું હિત ચહતા હોય તેવા સઘળા પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ વચ્ચે એકતા સ્થાપવામાં રહેલું છે.

કમનસીબે ગોરી પ્રજામાં કેટલાક વર્ગો એવા છે કે જેઓ ગમે તે ભોગે ગોરાની સર્વોપરિતા સિદ્ધ કરવા અને સ્થાપવાની હઠ લઇ રહ્યા છે. એ હેતુ સિદ્ધ કરવાને આ વર્ગો, રાજ્યના સાધનોનો, પક્ષપાતી રીતે, બીન-ગોરા વર્ગોના ભોગે ગોરી લઘુ મતીનાં હિતો વધારવાને ઉપયોગ કરી રહ્યા છે અને બીન-ગોરાઓને ઓછામાં ઓછી તકો આપી રહ્યા છે એટલુંજ નહિ પરંતુ ગોરી પ્રજામાં કાળા લોકોની બ્હીક પેસાડી તેને ભાન ભુલાવી ઉશ્કેરી રહ્યા છે અને તેઓ પ્રત્યે તિરસ્કાર ઉત્પન્ન કરી રહ્યા છે.

પરંતુ ગોરી પ્રજામાં આટલું કરવાથીજ તેઓ અટકતા નથી. બીન-ગોરાઓમાં તેઓ એક હલકી પ્રજા છે અને ગોરા લોકો આકાશમાંથી ઉતરી આવેલા પૂજવા લાયક દેવો છે એવું ઝેર સીંચી રહ્યા છે. વળી ભાગલા પાડી રાજ્ય કરવાની, દેખાવમાં સારી લાગતી પરંતુ અંદરથી હળાહળ ભરેલી, નીતીથી તેઓને સંપૂર્ણપણે નપુસક બનાવી રહ્યા છે. આ ભાગલા—અને વીરોધની ભાવના એકજ જાતીમાં ઉત્પન્ન કરવામાં આવી રહી નથી કારણ, એપાર્ટહેડની નીતીથી આફ્રીકનોને એક કાળી પ્રજા તરીકેજ ઇલાયદી કરવામાં આવી છે એટલુંજ નહિ પરંતુ તેમાં પણ વળી જુદા જુદા વર્ગોને ઇલાયદા પાડવામાં આવ્યા છે જેમકે જમણી બાજુ ઝુલુ, ડાબી બાજુ ખ્સોસા, પાછલી બાજુ બસુટો (આ પ્રમાણે જુદા જુદા પ્રાંતોમાં આફ્રીકન જાતીઓની વહેંચણી થએલી છે) અને ગોરા તો (નેટીવ એફેર્સ ખાતાના પ્રધાને ૧૯૫૧ની પાર્લામેન્ટની બેઠકમાં સેનેટમાં પોતાના ભાષણમાં જણાવ્યું હતું તેમ) કાળાને દોરવાને હમેશાં આગળ જ હોવા જોઇએ.

મારી દ્રષ્ટિએ પ્રગતીની તકો આપવાની સાફ ના કહી દેવા કરતાં ય માનસ ફેરવી નાખવાનું શસ્ત્ર વધારે ભયંકર અને ઝેરીલું છે.

પ્રસિદ્ધ અંગ્રેજ લેખક કીપલીંગ લખી ગયો છે કે "પુર્વ તે પુર્વ, અને પશ્ચિમ તે પશ્ચિમ, એ બન્નેનો મેળ કયામતના દહાડા સુધી કદી મળશેજ નહિ. પરંતુ બે બળવાન માણસો જો સામસામા થઇ ગયા, પછી ભલે પૃથ્વીના બન્ને છેડાથી તે આવેલા હોય તો પણ, પુર્વ કે પશ્ચિમ, સરહદ કે જાતી કે ગ્નાતીના સઘળા ભેદો ઉડી જાય છે."

એ લખાણ ટાંકી ચીફ લુટુલીએ કહ્યું, ઉપલાં લખાણમાં "કયામતના દહાડા સુધી કદી મળશે જ" સિવાય કે બન્ને ને અરસપરસ બ્હીક લાગે, એ શબ્દોપર જે કમનસીબે ભાર મુકવામાં આવ્યો છે એ નોંધવા જેવો છે. સત્તાની રાજનીતીનો સિદ્ધાંત અને તેનો અમલ, કે જણે યુરોપને અને દુનીયાને ખુનખાર યુદ્ધોમાં ઉતારેલાં છે અને જે નહિ વીજય પામેલાને કે નહિ પરાજય પામેલાને લાભકર્તા નીવડેલાં છે, તેનું ઉપલી લીટીઓમાં પ્રતિબીંબ પડેલું છે.

ગોરા નેતાઓ, જેઓ સાઉથ આફ્રીકાને કીપ્લીંગના આ તત્વગ્નાનપર પોષી રહ્યા છે, તેને બદલે વધારે ઉચ્ચ ખ્રીસ્તી તત્વગ્નાનપર રચાયેલી નીચેની લીટીઓ પર પોષતા હોય તો કેવું સારૂં?

> "પ્રભુની દરબારમાં નથી પુર્વનો ભેદ કે નથી પશ્ચિમનો ભેદ, નથી ઉત્તરનો કે નથી દક્ષિણનો ભેદ તેમાં તો વિશ્વવ્યાપિ પ્રેમનું મહાન બંધુત્વ સમાયેલું છે."

આપણી ફરજ શું છે?

ત્યારે હવે સવાલ એ છે કે, આવા પતિત થએલાં વાતાવરણ વાળા દેશમાં બીન-ગોરાઓ તરીકે આપણી ફરજ અને જવાબદારી શું છે? તેનો આપણે વીચાર કરીએ:

સામાન્ય રીતે મારે કહેવું જોઇએ કે સાઉથ આફ્રીકાની આપણી આ સુંદર ભુમી પ્રત્યેની આપણી ફરજ એ જોવાની છે કે દુનીયાનો પ્રજાતંત્ર ભોગવતાં રાષ્ટ્રોમાં તે એક માનભરેલું સ્થાન ભોગવે. આપણા રાજકર્તાઓ આપણને નાગરીકત્વના હકો આપે યા નહિ તો પણ આ આપણી સૌથી મોટી ફરજ છે. હવે આપણે તેનો વીગતથી વીચાર કરીએ.

સંકુચિત વર્ગીવવાદમાં પડયા વીના આપણી પ્રથમ ફરજ આપણી પોતાની કોમનો દરેકેદરેક ક્ષેત્રમાં વીકાસ કરવાની છે. સાઉથ આફ્રીકાની નૈતિક અને આધ્યાત્મિક તેમજ આર્થીક અને સામાજીક ખરી ઉન્નતિ ત્યારેજ થઇ શકશે જો તેની દરેકે દરેક કોમ અને દરેકે દરેક વ્યક્તિ પોતાનામાં રહેલા સારામાં સારા ગુણોને કેળવી તેની સેવામાં પોતાનો સારામાં સારો ફાળો આપશે. તેનો અર્થ એ થયો કે કોમની સામાન્ય જરૂરીયાતો પુરી પાડવામાં આપણે કોમી કાર્યો સર્જવાં જોઇએ અને તેને મરજીઆત મદદ કરવી જોઇએ.

આપણાથી બની શકે ત્યાં સુધી આપણે આપણાં વર્ગોમાં પ્રવર્તતા પ્રમાદ, આળસ, ગુંડાગીરી વીગેરે દુર્ગુણો સામે સતત લડત કરવી જોઇએ.

આ બાબતમાં હીંદી કોમે જાત મહેનતના પુરાવાઓ આપેલા છે તેને માટે હું તેને અભિનંદન આપું છું. તેણે કરેલી નિશાળો અને સમાજ સુધારાની સંસ્થાઓનું હું સુચન કરૂં છું.

અમારી આફ્રીકન કોમમાં તેની શરૂઆત થઇ રહી છે. હું જાણીને ખુશી થયો છું કે જોહાનીસબર્ગમાં ઓરલેન્ડોમાં આફ્રીકનો પોતાના ટાઉનશીપમાં થતા ગુનાઓનો સામનો કરવા સત્તાધીશોને જાતે મદદ કરવા બહાર પડયા છે. સોમવારે હું મેરીટ્ઝબર્ગમાં આફ્રીકન યુવાનોમાં થતા ગુનાઓના ઉપદ્રવને પહોંચી વળવાના ઇલાજોની ચર્ચા કરવા મળનારી એક આફ્રીકનોની પરિષદમાં જવાનો છું.

આ પ્રયત્નો ભલે નજીવા અને ઉગતી દશામાં જોવામાં આવતા હોય છતાં બીજાના હિતની ચીંતા કરવી એજ એક શુભસુચક વસ્તુ છે. કેમકે, સેન્ટ્રલ આફ્રીકાના એક આધુનીક મીશનરી ડો. આલબર્ટ સ્વીટઝરે કહ્યું છે કે, બીજાની સેવા કરવી એમાં જ કંઈજ લાયક કામ કરેલું હોવાનો સંતોષ અનુભવી શકાય છે.

અને મહાત્મા ગાંધીજીએ વચન અને કર્મથી બતાવી આપેલું છે કે જનતાની વફાદારી અને સહકાર મેળવવાનો એજ એકમાત્ર માર્ગ છે અને તેની વફાદારી અને સહાકાર વીના સાઉથ આફ્રીકામાં પ્રજાકીય આઝાદીની લડત જીતવાની વાત કરવી વ્યર્થ છે. આ દેશમાં લોકશાસનના સંપુર્ણ હકો મેળવવાની મુખ્ય શરત એ છે કે પશ્ચિમના જીવનના માર્ગના મુળ સિદ્ધાંતો પર રચાયેલા આધુનિક જીવનનો માર્ગ સ્વિકારવો. ડો. મીસીસ હર્નલીએ "એપાર્ટહેડની અવેજીમાં" એ વિષય પર, પોતાના વર્ગ સાથે સખત ઝુંબેશ ઉઠાવ્યા બાદ એવી માગણી કરી હતી કે બીન-ગોરાઓએ જીવનના પશ્ચિમના સિદ્ધાંતો સંપુર્ણતઃ સ્વિકારવા પડશે. બીજી વસ્તુઓ સાથે તેમણે કહ્યું કે. "હું હમેશાં માનતી આવેલી છું કે ગોરાથી પોતાથી જુદી સંસ્કૃતીના જે માણસોને તે રાજ્યના સંપુર્ણ નાગરીકત્વના હકો આપે તેની પાસેથી બાંહેધરીઓ માગવાનો તેને હક છે." સદ્ભાગ્યે હીંદી કોમે એ બાંહેધરી ૧૯૨૭ના કેપટાઉન કરારમાં આપેલી છે એટલુંજ નહિ પરંતુ તેઓની અભિલાષાઓ અને કાર્યોથી પણ તેઓએ તે સિદ્ધ

કરેલી છે, આફ્રીકનોએ ખ્રીસ્તીધર્મ સ્વિકારીને એ બાંહેધરી આપી છે.

જાતી કે વર્ણનો ભેદ રાખ્યા સિવાય માનવ ગૌરવનો સિદ્ધાંત ટકાવી રાખ વામાં આવ્યો છે એ આપણી કોમો અને માનવજાતીને આભારી છે, આથી જે નીતી કોઇ પણ માણસનો સાધ્યને માટે સાધન તરીકે ઉપયોગ કરનારી હોય તેનો આપણે સખ્ત વીરોધ કરવો જોઇએ. આથી જ આપણામાંના કેટલાક સેગ્રેગેશન અથવા એપાર્ટહેડનો વીરોધ કરીએ છીએ.

તેનો વીરોધ આપણે એટલા માટે નથી કરી રહ્યા કે તે સાઉથ આફ્રીકાના ગોરાથી આપણને ઇલાયદા કરે છે. કાયદાથી લાદવામાં આવેલું ઇલાયદાપણું પ્રજામાં સમાજ વીરૂદ્ધની વૃત્તિઓ ઉત્પન્ન કરનારૂં છે એટલું જ નહિ પરંતુ બીન-ગોરાઓને પોતાની સંપુર્ણ શક્તિઓ કેળવવાની તકોથી વર્જિત રાખનારૂં છે. આપણું ધ્યેય ગોરા સાથે સમાનતા મેળવવાનું નથી. આપણું ધ્યેય આપણી સઘળી શકતીઓ કેળ-વવાનું છે. અને તેમ કરતાં જો આ-પણે ગોરાથી ચઢી જઇએ તો તેમાં કશું ખોટું નથી. મદદ આપવાની આપણી પરંપરાથી ચાલતી આવેલી વલણ છે અને મારી સંપુર્ણ ખાત્રી છે કે એ ઉંચી ટોચેથી પણ આપણે તેઓ ને મદદ આપીશું.

આપણી આમજનતા જો કે આજે ઘણી પતિત દશામાં છે પરંતુ આપણે ઇતિહાસમાંથી તેઓને પાઠ શીખવવો જોઇએ કે અન્ય પ્રજાઓ અને વર્ગોપર પણ આવાં સંકટો આવી પડેલાં છે અને તેઓએ એ સંકટોનો પ્રગતીને માર્ગે ચઢવાને એક પગથીયાં તરીકે ઉપયોગ કરેલો છે અને આપણે પણ તેમ કરી શકીએ છીએ.

એશીયાટીકોએ જગતના સુધારાઓ માં મોટો ફાળો આપેલો છે. ગણીત નું શાસ્ત્ર એશીયાએ જ આપેલું છે. મીસરમાં અલે ઝાન્ડ્રીયાની યુનીવર્સીટીઓ ઓકસફર્ડ અને કેમ્બ્રીજનું નામે કોઇ જાણતું નહોતું તે વખતે પ્રસિદ્ધ હતી.

વળી જગતના મોટામાં મોટા ધર્મો ને માટે પણ આપણે પુર્વનેજ આભારી છીએ. કેમકે ખ્રીસ્તી ધર્મ આવ્યો છે કયાંથી? આજે પણ જેને સૌથી અજ્ઞાત આફ્રીકા ગણવામાં આવે છે તેમાંથીજ પ્રાચીન કાળમાં લાકડું અને સોનુ આવ્યું હતું કે જેનાથી રાજા સોલોમનથી જરૂસલેમનું સુપ્રસિદ્ધ મંદિર બાંધી શકાયું હતું. વળી ઝીમ્બાબ્વીના ખંડીયેરોનું શું? રાજા શાકાએ ઝુલુ ઓમાં સ્થાપેલી લશ્કરી પ્રથામાં રહેલી ખુબીનું શું?

પરંતુ આજે આપણે ભૂતકાળનો વીચાર કરવાનો નથી. પરંતુ તેના પરથી વધુ પ્રગતી માટે પ્રોત્સાહન મેળ વવાનો છે.

આપણને પ્રગતીની તકો નહિ આપી ને નાહિમત કરવામાં આવી રહ્યા છે અને સાઉથ આફ્રીકાના ગોરાઓના મોટા વર્ગની તિરસ્કાર ભરેલી અસહિ ષ્ણુતાથી આપણું માનભંગ થઇ રહ્યું છે. છતાં આપણે કોઇનો તિરસ્કાર કરવો કે કોઇનું બુરૂં ઇચ્છવું નહિ જોઇએ. સાઉથ આફ્રીકામાં વસતા સઘળા લોકોની સુખા કારી ઇચ્છવી જોઇએ અને જાતી કે વર્ણનો ભેદ રાખ્યા સિવાય શુભેચ્છા ધરાવનારા સઘળા લોકોની સાથે મળી ને આપણા આ દેશમાં તેમજ જગત માં શુભેચ્છાનો અખુટ ઝરો સ્થાપવાની દિશાએ કામ કરવું જોઇએ.

સાઉથ આફ્રીકામાં આપણે ખરૂં લોકશાસન સ્થાપવું જોઇએ કે જેમાં સઘળા નાગરીકો વ્યકિતગત લાયકાત મેળવતા જાય તેમ તેમ નાગરીકત્વના હકો ભોગવી શકે. આજે સાઉથ આફ્રીકા ગોરાનો જ દેશ રાખવામાં આવશે એવો પોકાર થઇ રહ્યો છે.

આફ્રીકાપર જો કોઇને પણ પોતાના જ દેશ તરીકેનો દાવો કરવાનો ખરો હક હોય તો તે આફ્રીકનોને છે. પરંતુ આપણામાંના કેટલાક એ સિદ્ધાંત સ્વિ-કારવા ઇચ્છીએ છીએ કે આફ્રીકનો આફ્રીકાનાં છે, આફ્રીકા જગતનું છે અને જગત ઇશ્વરનું છે.

સાઉથ આફ્રીકાના ગોરાઓ એ વસ્તુ ભુલી જાય છે કે કહેવાતો પશ્ચિમ સુધારો પ્રાચીન તેમજ અર્વાચીન અનેક સાધનો ને આભારી છે. પોતાના સિવાય ના અન્ય લોકોને તેઓ "પોતાના ધોરણે પોતાનો વીકાસ કરવા" કહે છે તેનો અર્થ શું કરવો એ સમજ પડતી નથી. સુધારો એક ટ્રસ્ટમાં અપાયેલી વસ્તુ છે જેનો જગતનો કારભાર જેમના હાથમાં છે તેઓએ સઘળાના હિત અર્થે ન્યાયથી અમલ કરવો જોઇએ.

કેટલાક મીત્રો કહે છે કે સંપુર્ણ નાગરીકત્વના હકોનો પણ આપણે આગ્રહ રાખવો નહિ જોઈએ. સાઉથ આફ્રીકાના ગોરાઓનો મોટો ભાગ તેનો સખ્ત વીરોધ કરે છે એ આધારે તેઓ તેમ કહે છે અને એ આધારને તેઓ મહત્વનો ગણે છે. એ શીખામણ નાં ડહાપણ વીષે શંકા રહે છે. કેમકે દરેક વ્યકિત કે વર્ગની રાજકીય, આર્થીક, સામાજીક અને આધ્યાત્મિક પ્રગતી સમાન રીતે થવી જોઇએ એ હકીકતની તે અવગણના કરે છે વળી એ વ્યવહારૂ વસ્તુની પણ તે અવગણ ના કરે છે કે કોઇ પણ લોકશાસન વાદી તંત્રમાં કંઇક રાજકીય સત્તા હોય તો જીવનના અન્ય ક્ષેત્રોમાં વીકાસ ના સાધનો પુરાં પાડવામાં તે મદદરૂપ થઇ પડે છે. જનરલ સ્મટસે ૧૯૨૯ માં ઓક્સફર્ડ ખાતે રોડઝ મેમોરીયલ લેકચરમાં ખરૂં કહ્યું હતું કે, 'કોમમાં નબળા હોય તેને સાંભળવા નહિ અથવા તેઓના હિતની બાબતોમાં તેઓને પોતાને અથવા યુરોપીયન દ્વારા પ્રતિ નિધિત્વ નહિ આપવું એ વસ્તુ આપણા સુધરેલા યુરોપીયન વીચારોને બીલકુલ અરૂચિકર છે. દેશમાં સર્વોપરી સંસ્થા એકજ હોવી જોઇએ એ સંસ્થામાં સબળાને તેમજ નબળાને પ્રતિનિધિત્વ હોવું જોઇએ. એટલે દરજ્જે મતભેદ નહિ હોવો જોઇએ." કમનસીબે આપણા રાજ કર્તાઓ આ બહોળી દ્રષ્ટિથી વીચાર કરવા નથી ઇચ્છતા. સાઉથ આફ્રીકા માં આપણે આગળ નથી વધી રહ્યા પરંતુ પાછળ હઠી રહ્યા છીએ."

અંતમાં ચીફ લુટુલીએ કહ્યું: "પ્રમુખશ્રી, આપે મને આપની કોન્ફરન્સનું ઉદ્ઘાટન કરવા નોતર્યો છે, નહિ કે ભાષણ કરવા. મારાં આ લાંબાં ભાષણને માટે હું ક્ષમા ચાહું છું. સાઉથ આફ્રીકાને એક ખરેખરો ચાહવા લાયક પ્રગતીશીલ દેશ બનાવવાની પ્રતિજ્ઞા કરવા આપ સૌ અત્રે એકત્ર થયા છો. ઈશ્વર આપના કાર્યમાં સહાયતા આપો."

કોન્ફરન્સે પસાર કરેલા ઠરાવો

એકસપેટ્રીએશન

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની ગયા અઠવાડીયાની આખરીએ મળેલી વાર્ષીક કોન્ફરન્સમાં જુદી જુદી બાબતો વિષે ઘણા ઠરાવો પસાર થયા હતા. તેમાંથી ખાસ તાત્કાલિક અગત્યના ઠરાવો અહિં આપીએ છીએ.

એકસપેટ્રીએશન એટલે કે સાઉથ આફ્રીકામાં વસતા હીંદીઓને હીંદ અથવા યુનીયનની બહાર મોકલી દેવાની યુનીયન સરકારની યોજનાનો વીરોધ કરનારો કોન્ફરન્સનો ઠરાવ જણાવે છે કે,

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની આ કોન્ફરન્સ સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓને યુનીયન બહાર મોકલી દેવાની નીતીનો સદંતર અસ્વિકાર કરે છે. હીંદીઓના સંબંધમાં નેશનલીસ્ટ સરકારની નીતી સમસ્ત હીંદીઓને આ દેશમાંથી કાઢી મુકવાની હોઇ કોન્ફરન્સ સાઉથ આફ્રી કાના હીંદીઓને તેનો ઘણો જ સખત વીરોધ કરવા સુચવે છે. આ કોન્ફરન્સ મકકમપણે માને છે કે શાહી સત્તા હેઠળ યુનીયન સરકાર અને હીંદ સરકાર વચ્ચે થએલા કેપટાઉન કરાર નકામા કાગળ જેવા થઇ ગયા છે. એક પછી એક સત્તામાં આવેલી સાઉથ આફ્રીકા ની સરકારોએ આ કરારનો વખતો વખત ભંગ કરેલો છે. કોન્ફરન્સ માને છે કે આ કરારમાં સામેલ રહેવું એ હાલની હીંદ સરકારને માટે ગૌરવ ભરેલું નથી કારણ, યુનીયન સરકારને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી તેનો મુખ્ય પાયો એજ છે કે હીંદે એસીસ્ટેડ એમીગ્રેશન સ્કીમમાં રહેલી હીંદીઓને આ દેશની બહાર મોકલી દેવાની નીતી સ્વિકારવી. વળી એસીસ્ટેડ એમીગ્રેશન સ્કીમ એવી છે કે જેને સાઉથ આફ્રી કાનો કોઇ પણ સ્વમાનપ્રિય હીંદી સ્વિકારી નહિ શકે. આથી કોન્ફરન્સ સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસને કહે છે કે તેણે હીંદ સરકારને વીનંતી કરવી કેઃ

(અ) એસીસ્ટેડ એમીગ્રેશન સ્કીમને તે સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓની ખરી અભિલાષાઓને અરૂચિકર ગણી કાઢે અને તે અમલમાં નથી એમ સમજે.

(બ) સાઉથ આફ્રીકાના જે હીંદીઓ મજકુર સ્કીમની રૂએ હીંદ આવતા હોય તેઓનો અસ્વિકાર કરે."

સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટ

"આ કોન્ફરન્સ સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુ નીઝમ એકટને સખત રીતે વખોડી કાઢે છે કેમકે તે માત્ર કોમ્યુનીઝમને દાબી દેવાનેજ ઘડાયો નથી પરંતુ નેશનલીસ્ટ સરકારની એપાર્ટહેડની નીતી અને તેના અમલ સામેનો સઘળો સક્રીય વીરોધ દાબી દેવાને અને આ દેશમાં ફેસીસ્ટ પોલીસ રાજ્ય સ્થાપ વાને ઘડાયો છે જેમાં વ્યક્તિની મુળ છુટો અને સ્વતંત્રતાઓનો નિષેધ કરવામાં આવશે. આ કાયદો એવી રીતે ઘડવામાં આવ્યો છે કે પ્રત્યેક નાગ રીકને ન્યાય મંત્રીની દયાપર નભવું પડશે, કે જે કોમ્યુનીસ્ટ નહિ હોય એવા જ નહિ બલકે કોમ્યુનીસ્ટના વીરોધી હશે એવા રાજકીય વીરોધીઓ પર પણ જુલમ ગુજારતા કાયદાનો ઉપયોગ કરી શકશે.

આ હકીકતના પુરાવા તરીકે લીક-વીડેટરે એટલી હદ સુધીની જોહુકમી વાપરેલી છે કે બીજાઓ ઉપરાંત કોંગ્રેસ ના નીચેના અમલદારો પર પણ, તેઓ ના નામ લીકવીડેટરની યાદીમાં કેમ દાખલ કરવામાં આવવા નહિ જોઇએ તેના કારણો રજુ કરવા સુચવનારા, તેણે કાગળો મોકલ્યા છે:

> નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડો. જી. એમ. નાયકર, જે સાઉથ આફ્રીકાની માજી કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીના કદી સભ્ય નહિ હતા કે તેને ટેકો આપનારા નહિ હતા કે કોમ્યુનીઝમ પ્રત્યે સહાનુભુતી ધરાવ નારા નહિ હતા.

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના પ્રમુખ મી. નાના સીતા જે મહાત્મા ગાંધીજી એ દર્શાવેલા સત્યાગ્રહના સિદ્ધાંતોનું હમેશાં ચુસ્ત પાલન કરનારા હતા અને છે અને જેમણે કોમ્યુનીઝમના સિદ્ધાંતોનો સતત વીરોધ કરેલો છે.

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના ઉપ-પ્રમુખ મી. એ. આઇ. મીર જે મ.જી

કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીના સભ્ય નહોતા એટલું જ નહિ પરંતુ જેણે કોઇ પણ વખતે કોમ્યુનીઝમને સહાયતા કે સહાનુભુતી આપેલી નથી.

સા. આ. ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના સહ-મંત્રી મી. વાઇ. એ. કાછલીયા જે પણ બીજાઓની જેમ માજી કોમ્યુ-નીસ્ટ પાર્ટીના કદી સભ્ય નહિ હતા.

કોંગ્રેસની પીટરમેરીટઝબર્ગ બ્રાંચના સહમંત્રી મી. આર. રામેસર જેમણે માજી કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટી કે કોમ્યુનીઝમ ને કદી ટેકો આપેલો નથી અને કોમ્યુ નીસ્ટના સિદ્ધાંતોના એટલા વીરોધી છે કે જાહેર કે ખાનગી એક પણ કોમ્યુ-નીસ્ટોની સભામાં હાજરી સુદ્ધાં આપેલી નથી.

અમારી રાષ્ટ્રિય સંસ્થામાંના કેટલાક અગ્રગણ્ય નેતાઓ સામે સરકારનું વીના કારણનું આ પગલું કોંગ્રેસ, કે જે સત્ય, ન્યાય અને લોકશાસન માટે લડી રહી છે તેને તોડી પાડવાના હેતુથી લેવાઇ રહ્યું છે.

આથી આ કોન્ફરન્સ ન્યાય મંત્રી અને તેની સરકારના આ પગલાં સામે સખ્ત વીરોધ દર્શાવે છે અને કોંગ્રેસના આ સભ્યોને પોતાની નાગરીકો તરીકે ની છુટોનો બચાવ કરવા કાયદેસરની લડતમાં સંપુર્ણ ,સહાયતા આપવા ખાત્રી આપે છે.

સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટનો અમે સખત વીરોધ કરીએ છીએ અને આ ફેસીસ્ટ કાયદો નાબુદ કરાવવા સઘળા લોકશાસનવાદી બળોની લડત માં સામેલ થવા ઠરાવે છે.

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ

આ કોન્ફરન્સ ડરબન મ્યુનીસી-પાલીટી, લેડીસ્મીથ ટાઉન કાઉન્સીલ, અન્ય મ્યુનીસીપાલીટીઓ અને સ્થાનિક સત્તાઓ ગ્રુપ એરીયાઝ એકટની રૂએ જુદા જુદા વર્ગોને માટે ઇલાયદા વાડા ઓ સ્થાપવાની યોજનાઓ ઘડી રહી છે તેથી હીંદી કોમપર આવી પડનારી ગંભીર આફતને અત્યંત ચિંતાની નજરે જુએ છે. આ યોજનાઓ નાટાલના હીંદીઓના ભયો અને શકાઓનું વાજબીપણું સિદ્ધ કરે છે. એ વસ્તુને તે તેના નગ્ન સ્વરૂપમાં પ્રકટ કરે છે કે સરકાર અને જુદી જુદી મ્યનીસી પાલીટીઓ અને સ્થાનીક સત્તાઓને ન્યાયના ધોરણે શહેરની યોજનાઓ ઘડવાની જરાયે ચીંતા નથી. ડરબન સીટી કાઉન્સીલની ટેકનીકલ કમીટીના રીપોર્ટો અને લેડીસ્મીથ ટાઉન કાઉ-ન્સીલની યોજનાઓ પોતાના નાગરીકો ના જુદા જુદા વર્ગોની જરૂરીયાતોના-ધોરણે શહેરની યોજનાઓ ઘડવાનો કશો ડોળ સુદ્ધાં કરતી નથી. યોજ નાઓપરથી પ્રકટ થાય છે કે પહેલું પગલું શહેરમાંથી સઘળા હીંદીઓને પોતાના રહેવાના ઘરોમાંથી કાઢી મુક વાનુ લેવાશે; બીજું પગલું શહેરમાંથી તેઓના વેપારના સ્થળો અને આર્થીક લાભો છીનવી લેવાનું લેવાશે સીકાઉ-લેક, ન્યુલેન્ડઝ અને ઇનાન્ડા તરફની નીચાણ વાળી અને અણુકેળવાયેલી ખીણો વાળા ભાગોમાં હીંદીઓને વસ વાટને માટે તેમજ વેપાર માટે અને તેઓના ભાવિ વીકાસ માટે નોખવામાં આવશે. આ જાતીના ધોરણે વાડાઓ પાડવાની યોજનાનો હેતુ હીંદી કોમ પાસેથી પોતાના ઘરો, જમીન, મકાનો વેપાર અને શહેરમાંના સઘળા આર્થીક લાભો છીનવી લેવા સીવાય બીજો કશો નથી. નેવું વર્ષ ઉપરના ઉદ્યોગ અને પરિશ્રમથી મેળવાયેલી લાખો પાઉન્ડ ની પ્રોપર્ટીઓ રેસ્યલ ઝોનીંગના બહાના હેઠળ છીનવી લેવામાં આવશે, કાયદાના નામે એક સુધરેલા દેશમાં કદી નથી થએલો તેવો આ એક છેડેચોક લુંટનો પ્રયત્ન છે. અને એ ધોળા દીવસની લુંટ લોકશાસનના નામે કરવામાં આવી રહી છે.

આથી આ કોન્ફરન્સ ઠરાવે છે કે કોમના અન્ય બીન-ગોરા વર્ગોની સાથે રહી, હાલના વસવાટ અને વેપારના સ્થાપિત લત્તાઓમાંથી લોકોને સીધા યા આડકતરી રીતે કાઢી મુકવાના દરેકે દરેક પગલે સામનો કરશે અને ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ અને સઘળી જાતની અન્ય જાતીય દમન નીતીની સામે વધતી જતી દ્રઢતાથી પોતાની લડત ચાલુ રાખશે.

આ કોન્ફરન્સ હીંદીઓને સુચવે છે કે તેઓએ કોઇ પણ સત્તાધીશો સાથે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટની રૂએ ઇલાયદા વાડાઓ સ્થાપવામાં સહકાર નહિ આપવો અને દરેક કોંગ્રેસની શાખાને સુચવે છે કે પોતાના લત્તામાં કોઇપણ વ્યક્તિ સહકાર આપે તેને ખુલ્લી પાડ વાને સચેત રહેવું અને હીંદીઓની સંમતીથી કાયદો અમલમાં મુકાવાનું પરિણામ આવે એવો કોઇ પણ જાતનો સહકાર અપાતો અટકાવવો.

એપાર્ટહેડ

આ કોન્ફરન્સને સાઉથ આફ્રીકાની હાલની રાજકીય પરીસ્થીતી તપાસ્યા બાદ એવી ખાત્રી થઇ છે કે પ્રત્યાઘાતી નીતી અસહ્ય હદ સુધી પહોંચી છે. અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટી પોતાની એપાર્ટ હેડની મુળ નીતીથી આ દેશના એક કરોડ બીન-ગોરાઓને ગોરી લઘુમતીની આપખુદ સત્તા નીચે સપુર્ણ ગુલામી સ્થિતિમાં મુકવા માગે છે. એપાર્ટહેડની નીતીનો હેતુ જુદી જુદી જાતીના વર્ગો ને સંપુર્ણતઃ ઇલાયદા વાડાઓમાં ગોંધ વાનો છે કે જેથી તેઓની આર્થીક અને રાજકીય પાય માલી થઇ જશે અને તેઓ જમીન વીનાના અને પગારો પર નભી રહેલા ગુલામ બની જશે.

આ કોન્ફરન્સ એવી દ્રઢ માન્યતા ધરાવે છે કે સાઉથ આફ્રીકાના લોકો એ આ દેશના લોકશાસનવાદી અને કચડાયેલા સઘળા લોકો વચ્ચે જેટલું બની શકે તેટલું સંગઠન કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ કે જેથી નેશનલીસ્ટ સરકાર તરફથી થઇ રહેલા જુલમની સામે સંયુક્ત લડત લડી શકાય અને આ દિશાએ સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ, આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ અને કેપ ફ્રેન્ચાઇઝ એકશન કાઉન્સીલના પ્રતિનિધિઓના સંયુકત પ્રયત્નોને અને સઘળા જુલમી કાયદા અને એપાર્ટહેડ ના કાયદા નાબુદ કરાવવા માટેની તેઓ ની લડતને સંપુર્ણ ટેકો આપે છે.

ભુદાન યજ્ઞની ભુમિકા

હૈદ્રાબાદ જીલ્લામાં પગપાળા યાત્રા કરતા શ્રી. વિનોબાજીએ કરેલું પ્રવચન 'હરિજન બંધુ'માંથી.

આપણો આ માનવ સમાજ હજારો વરસોથી આ પૃથ્વી પર જીવન વિતાવી રહ્યો છે. પૃથ્વી એટલી વિશાળ છે કે પ્રાચીન યુગમાં અહીંના માણસો ત્યાંના માણસોને ઓળખતા નહોતા. દરેકને ઘણુંખરૂં એમ જ લાગતું કે આપણો જેટલો સમાજ છે, એટલી જ માનવજાતિ છે. પૃથ્વી ના બીજા ભાગમાં શું થતું હશે, તેનું ભાન પણ કદાચ તેમને નહોતું. પણ જેમ જેમ વિજ્ઞાનનો પ્રકાશ ફેલાતો ગયો તેમ તેમ માણસનો સંપર્ક સૃષ્ટિ ની સાથે વધતો ગયો અને માનસિક, ધાર્મિક, આધ્યાત્મિક આ બધી દૃષ્ટિએ માણસોનો પરસ્પર સંપર્ક પણ વધતો ગયો. કયારેક જ્યારે બે દેશો કે બે જાતિઓનો સંપર્ક આવ્યો ત્યારે દરેક વખતે તે મીઠો જ સાબિત થયો છે એવી વાત નથી. કયારેક તે મીઠો હતો તો કયારેક કડવો. પણ એકંદરે તેનું ફળ મીઠું જ આવ્યું છે. આ વાતનું ઉદાહરણ દુનિયાભરમાં મળી શકે છે. પણ આખી દુનિયાની વાત આપણે છોડી દઇએ અને ફકત ભારત ની જ વાત કરીએ તો માલુમ પડશે કે ઘણા પ્રાચીન જમાનામાં અહીં આર્ય લોકો રહેતા હતા, તેમની હીંદુ-સ્તાનની પહાડી સસ્કૃતિ હતી અને દક્ષિણમાં જે દ્રાવિડ લોક રહેતા હતા તેમની સંસ્કૃતિ સમુદ્રની સંસ્કૃતિ હતી. આ રીતે દ્રાવિડો અને આર્યોની સસ્કૃતિના મિશ્રણથી એક નવી સંસ્કૃતિ બની. પહેલાં આ બંને ઉત્તર અને દક્ષિણની સંકૃતિઓ અલગ રહી. હજારો વરસો સુધી આ લોકોમાં આ પસમાં કશો સબંધ નહોતો કારણ કે વચમા એક મોટું બાર દંડકારણ્ય પડયું હતુ. પણ પછી બંને સમાજો નો સંબધ થયો. તમાં કેટલાક મીઠા અને કેટલાક કડવા અનુભવો થયા અને એના પરિણામરૂપે આજનું ભારતવર્ષ છે. દ્રાવિડ લોકો અહીંના ઘણા પ્રાચીન લોક હતા. દ્રાવિડો અને આર્યો, આ બંનેની સંસ્કૃતિના સંગમનો લાભ હીંદુસ્તાનને મળ્યો અને એથી એક એવું મિશ્ર રાષ્ટ્ર બન્યું, જેમાં ઉત્તર અને દક્ષિણના સારા અંશો એક સાથે ધ્યાનમાં ન ચડે, એવી રીતે એકરસ થઇ ગયા, ઉત્તર અને દક્ષિણ એક થઇ ગયા. ઉત્તર ના લોકો જ્ઞાનપ્રધાન હતા તો દક્ષિણ ના લોકો ભક્તિપ્રધાન હતા. આ રીતે જ્ઞાન અને ભક્તિનો સંગમ થયો. પણ ત્યાર પછી અહીં જે મિશ્ર સમાજ બન્યો, તેની વ્યાપકતા પણ એકાંગી સાબિત થઇ.

ઈસ્લામનું ઋણ

પણ બહારથી મુસલમાન લોકો અહીં આવ્યા અને પોતાની સાથે એક નવી સંસ્કૃતિની સાથે અહીંની સંસ્કૃતિનો સંઘર્ષ થયો. મુસલમાનો એ પોતાની સંસ્કૃતિના વિકાસ માટે બે માર્ગો અપનાવ્યા હતા એમ જણાય છે. એક હીંસાનો, બીજો પ્રેમનો. આ બંને માર્ગો બે ધારાઓની પેઠે એક સાથે ચાલતા રહ્યા. હીંસાની સાથે આપણે ગઝની, ઔરંગઝેબ વગેરેનાં નામ લઈ શકીએ છીએ તો બીજી બાજુ પ્રેમમાર્ગને માટે અકબર અને કબીરનાં નામ લઇ શકીએ. આપણે ત્યાં જે ઉણપ હતી તે ઇસ્લામે પૂરી કરી. ઇસ્લામ સૌને સમાન માનતો હતો. જોકે ઉપનિષદ વગેરેમાં આ વિચાર છે, પણ આપણી સામાજીક વ્યવસ્થામાં આ સમાનતાનો અનુભવ મળતો નહોતો. આપણે એના પર અમલ કર્યો નહોતો. વ્યાવહારિક સમાનતાનો વિચાર ઇસ્લામની' સાથે આવ્યો ઈસ્લામ જ્યારે આવ્યો ત્યારે અહીં અનેક જાતિઓ હતી. એક જાતિ બીજી જાતિની સાથે ન વિવાહ-લગ્ન કરતી, ન ખાતીપીતી. આ રીતે જ્યાં જુઓ ત્યાં અલગ ચોકા હતા. પણ ધીરે ધીરે બંને સંસ્કૃતિઓ નજીક આવી. બનેના ગુણોનો લાભ દેશને મળ્યો. આ સબંધમાં જે લડાઈઝઘડા થયા અને જે સંઘર્ષ થયો, તેનો ઇતિહાસ આપણે જાણીએ જ છીએ. જે લોકો અહીં આવ્યા તેમણે તલવાર થી હીંદુસ્તાન જીત્યું હતું કે હીંદુસ્તાન ના લોકો લડાઇમાં હારી ગયા હતા એમ કોઇ કહી શકે નહીં, બલકે લડાઇઓ થઇ, તે પહેલાં જ ફકીર લોકો અહીં આવ્યા, તઓ ગામેગામ ઘુમ્યા અને તેમણે ઇસ્લામનો સદેશો પહોંચાડયો અહીંવાંને માટે તે ચીજ એકદમ આદર્શ હતી.

વચ્ચેના જમાનામાં હીંદુસ્તાનમાં ઘણાયે ભકતો થયા, જેમણે જાતિભેદ ની વિરૂદ્ધ પ્રચાર કર્યો અને એક જ પરમેશ્વરની ઉપાસના પર ભાર મુકયો. એમાં ઇસ્લામની ઘણી મોટી અસર હતી. આ રીતે પહેલાં જે સસ્કૃતિ દ્રાવિડો અને આર્યોના સારા અંશોના,

મિશ્રણુથી બની હતી, તેમાં આ નવું રસાયન દાખલ થયું.

પશ્ચિમની અસર

ત્યાર બાદ કુલ ત્રણુસો વરસ પહેલાં ની વાત આવે છે. યુરોપના લોકોને માલુમ પડયું કે હીંદુસ્તાન મોટો સમૃદ્ધ દેશ છે અને ત્યાં જવાથી લાભ થઇ શકશે. એ વખતે યુરોપમાં વિજ્ઞાનની પ્રગતિ પણુ થઇ. તેઓ હીંદુસ્તાન આવ્યા. હીંદુસ્તાનમાં આજ સુધી જે પ્રગતિ થઇ હતી, તેમાં વિજ્ઞાનની ઉણુપ હતી. એમ નહીં કે વિજ્ઞાન અહીં હતું જ નહીં. વૈદ્યશાસ્ત્ર મોજુદ હતું, પદાર્થવિજ્ઞાનશાસ્ત્ર મોજુદ હતું, લોકોને રસાયણુશાસ્ત્ર માલુમ હતું. સારાં મકાન, સારા રસ્તા, સારી શાળાઓ અહીં બન્યાં હતાં. એટલે કે શિલ્પવિજ્ઞાન પણુ હતું. અર્થાત્ હીંદુસ્તાન એક એવો પ્રગતિશીલ દેશ હતો જ્યાં એ જમાનામાં અધિક થી અધિક વિજ્ઞાન મૌજુદ હતું. પણુ વચ્ચેના જમાનામાં અહીં વિજ્ઞાનની પ્રગતિ ઓછી થઇ. એ જમાનામાં યુરોપમાં વીજ્ઞાનનો આવિષ્કાર થયો અને પાશ્ચાત્ય લોકો અહીં આવી પહોંચ્યા. પછી તેમની અને આપણી વચ્ચે સંઘર્ષ શરૂ થયો. તેમની સાથે નો આપણો સંબંધ કડવો અને મીઠો, બને પ્રકારનો રહ્યો તથા પછી આ મીશ્રણુથી એક બીજી નવી સંસ્કૃતિ બની. કાંઇક મીશ્રણુ તો પહેલાં જ થઇ ચુકયું હતું પછી જે જે પ્રયોગ યુરોપવાળાએ પોતાના દેશમાં કર્યા, તેના પરિણામરૂપે ફકત ભૌતિક જીવન માં જ નહીં, પણુ સમાજશાસ્ત્ર વગેરે માં પણુ પરિવર્તન થયું અને જેમ જેમ અંગ્રેજ, ફ્રેંચ, જર્મન, રશિયન વગેરેના સાથે પરિચય થવા લાગ્યો, તેમ તેમ ત્યાંના નવા વીચારોનો સંબંધ પણુ વધવા લાગ્યો. આજે આપણે જ્યાં જઇએ છીએ ત્યાં સમાજવાદ, વગેરે પર વીચારો સાંભળીએ છીએ. આ બધા વીચારો પશ્ચિમમાંથી આવ્યા છે. હવે આં બધા વીચારોમાં ઝઘડો શરૂ થયો છે. તેમાંથી જે કચરો કચરો હશે તે નીકળી જશે. આપણી સંસ્કૃતિ કશું ખોશે નહીં, બલ્કે કાંઇક મેળવશે જ. જુઓને, હીંદુસ્તાનમાં–પશ્ચિમના વીચારોનો પ્રવાહ નીરંતર અહીં આવતો રહ્યો છતાં–પહેલાંના જમાનામાં જેટલા આધ્યાત્મિક વીચાર ના મહાપુરૂષો પેદા થયા હતા તેથી ઓછા આ જમાનામાં થયા નથી. અત્યારે પણુ સઘર્ષ ચાલી રહ્યો છે, રસાકસી થઇ રહી છે, મીશ્રણુ ચાલી રહ્યું છે. આજે વચ્ચેની સ્થિતિ છે તેમાં અનેક પ્રકારનાં પરિણામો આવે છે.

આ તો મેં પ્રસ્તાવનારૂપે મારા થોડા વીચારો કહ્યા છે, જેથી હીંદુસ્તાન ની સ્થિતિ તમે લોકો સારી પેઠે સમજી શકો.

સામ્યવાદીઓમાં વિચારનો ઉદય

ગાંધીજી ગયા પછી જ્યારે મેં વિચાર્યું કે હવે મારે શું કરવું જોઇએ તો હું નિર્વાસિતોના કામમાં લાગી ગયો. પરંતુ અહીંના સામ્યવાદીઓના પ્રશ્નની બાબતમાં બરાબર વિચારતો રહ્યો. અહીંની ખુન વગેરેના બનાવો ની બાબતમાં મને માહિતી મળતી રહી હતી. તોપણ મારો મનમાં કદી ગભરાટ થયો નહીં, કારણ કે માનવ જીવનના વીકાસનું કાંઇક દર્શન મને થયું છે. તેથી હું કહી શકું છું કે જ્યારે જ્યારે માનવજીવનમાં નવી સંસ્કૃતિ નિર્માણુ થઇ છે ત્યારે ત્યાં કાંઇક સંઘર્ષ પણુ થયો છે, લોહીની નીકો પણુ વહી છે. એથી આપણે ગભરાયા વિના શાંતીથી વીચારવું જોઇએ અને શાંતીમય ઉપાયો શોધવા જોઇએ.

અહીં શાંતીને માટે સરકારે પોલીસ મોકલી છે, પણુ પોલીસ કોઇ વીચારક હોય છે એમ નથી. તે તો શસ્ત્રધારી હોય છે અને શસ્ત્રના જોર પર મુકાબલો કરે છે. તેથી જંગલમાં વાઘનો બંદોબસ્ત કરવા માટે પોલીસને મોકલવા થી કામ ચાલી શકે અને તે પોલીસ વાઘનો શિકાર કરીને આપણુને વાઘથી બચાવી શકે. પણુ આ સામ્યવાદીઓ ની તકલીફ વાઘની નથી, માનવોની છે. તેમની પદ્ધતિ ભલે ખોટી હોય, તેમના જીવનમાં કાંઇક વીચારનો ઉદય થયો છે. અને જ્યાં વીચારનો ઉદય થાય છે, ત્યાં ફકત પોલીસથી પ્રતિકાર થઇ શકતો નથી. સરકાર આ વાત જાણે છે. તેમ છતાં પોતાનું કર્તવ્ય સમજીને સરકારે પોલીસની યોજના કરી છે. તેથી હું તેને દોષ દેતો નથી.

અધુરૂં

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

મુંબઇ, ૧૮ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૧.

નેહરૂ નિવૃત્તિ ઝંખે છે

શ્રી. નેહરૂએ કોંગ્રેસના નવા પ્રમુખ ના અધિકારની રૂએ કોંગ્રેસની નવી કારોબારી સમિતિનાં ૧૫ નામો જાહેર કર્યાં છે; ૬ બેઠકો માટે નામો જાહેર કરવાનાં બાકી છે. જાહેર કરાયેલાં ૧૫ નામોમાં ૬ નામો જુની કારોબારી સમીતીના સભ્યોનાં છે. તેમાં શ્રી. પુરૂષોત્તમદાસ ટંડન પણુ છે, અને ટંડનજીએ નવી કરોબારી સમિતિ માં રહેવાનું કબુલ કર્યું છે, એ હકીકત બતાવે છે કે નેહરૂ–ટંડન મતભેદો પાછળ અંગત કારણો નહોતાં. જવાહરલાલજીની તો ઘણીયે ઇચ્છા હતી કે ટંડનજી પ્રમુખ રહી શકે. બીજી તરફ ટંડનજીએ મહાસમીતીની બેઠક પહેલાં કહ્યું હતું કે "જવાહરલાલજી તો મારા નાના ભાઇ જેવા છે." મહાસમિતિની બેઠક બાદ, ગયે અઠવાડિયે, જવાહરલાલજીએ લખનૌની એક સભા માં કહ્યું કે ચુંટણીઓ પતી જાય તે પછી કોંગ્રેસ પ્રમુખ તેમજ વડા પ્રધાન અંને પદ પરથી નિવૃત્તી લેવાનો તેમનો વીચાર છે; સાથે તેમણે એમ પણુ કહ્યું કે "હું કોંગ્રેસને ટેકો આપવા લોકોને વીનવું છું, તેનું કારણુ એ છે કે કોંગ્રેસ જ દેશને આગળ લઇ જઇ શકે એવી સંસ્થા છે." વડા પ્રધાનને પદેથી નિવૃત્ત થવાની શ્રી. નેહરૂની ઇચ્છા બર આવે એમ નથી. દેશનું તેમનું સ્થાન લઇ શકે એવું કોઇ છે જ નહીં, એ કોંગ્રેસમાંના તાજા બનાવો એ બતાવી આપ્યું છે. ચુંટણી પછી કેટલાક દેશ સેવકો નિવૃતિ લે એ સંભવીત છે. રાજાજી એમની વૃદ્ધાવસ્થા અને નાદુરસ્ત તબિયતને કારણે નિવૃત્ત થવાના છે. મુંબઇમાં વડા પ્રધાન શ્રી. ખેર (નાદુરસ્ત તબિયતને કારણે) અને નાણા પ્રધાન શ્રી. વૈકુંઠભાઇ મહેતા ચુંટણીમાં ઉભા રહેવાના નથી. ભારત ના ખોરાક–પ્રધાન શ્રી. કનૈયાલાલ મુનશીએ જાહેર કર્યું છે કે તેઓ ચુંટણીમાં નહીં ઉભા રહે, પણુ રાજકારણમાંથી નિવૃત્તિ નહીં લે.

કાશ્મીર

ઇંગ્લાંડમાં કાશ્મીર વિષેના હીંદના વલણુની બાબતમાં ઘણી ગેરસમજ ફેલાયેલી છે. એવે વખતે લંડનના સાપ્તાહિક 'ન્યુ સ્ટેટસમેન'ની એક નોંધ હીંદનું દ્રષ્ટિબીંદુ વાસ્તવિક રજુ કરતાં લખે છે: "કાશ્મીર ઝગડામાં જે સિદ્ધાંત સૌથી વધુ કસોટીએ ચડયો છે તેને બ્રિટનના બહુ ઓછા લોકો સમજે છે. ભારત ધુલમતીઓ જ્યાં શાન્તિમાં રહી શકે તેવી લોકશાહી તરફ આગળ વધતું બીન સાંપ્રદાયિક રાજ્ય છે. ધાર્મિક ધોરણે આ પેટા ખંડના ભાગલા કરવાની પાકીસ્તાનની દરખાસ્તનો સ્વીકાર થાય તો, ભારતના સંસ્થાનના મુળ પાયાનો જ વિનાશ થાય અને ઇતિહાસમાં અપુર્વ કહેવાય તેવી અંધાધુંધી અને કતલેઆમ સમગ્ર પેટાખંડમાં ફરી વળે. શ્રી. નેહરૂના કેટલાક ચુસ્ત ટેકાદારો મુસ્લિમો છે એમાં આશ્ચર્ય પામવા જેવું નથી. પાકીસ્તાનના ઇસ્લામના ઝનુન જેટલા જ ખતરનાક હીંદુ રાષ્ટ્રવાદને શ્રી. નેહરૂ અને તેમના રાજદ્વારી મિત્રો અંકુશમાં રાખી રહ્યા છે. જો આ દેશમાં એવી સમજ પ્રસરે કે કાશ્મીર માં મુસ્લિમોની બહુમતી છે તેથી તેણે પાકીસ્તાન સાથે જોડાવું જોઇએ એવી દલીલને શ્રી. નેહરૂ નમતું નહીં આપે અને તેમણે ન જ આપવું જોઇએ, તો પશ્ચિમનાં અખબારો બન્ને સંસ્થા નો વચ્ચેની તંગદીલી હળવી કરવામાં વધુ કામયાબ નીવડશે. પાકીસ્તાન પશ્ચિમી દેશોનું મિત્ર છે અને ભારત દુશ્મન છે એવો એક ખ્યાલ પણુ પ્રવરતે છે પરંતુ એ ભ્રમ છે. જો ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચે યુદ્ધ જામશે તો તે પશ્ચિમ માટે અપાર આપત્તિરૂપ નિવડશે. એકલો સોવીયેટ સંઘ જ તેનો લાભ ઉઠાવશે. ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચેનું યુદ્ધ બીજા યુધ્ધની માફક વિશ્વયુધ્ધનું પ્રારંભબીંદુ બનશે. એ તો સર્વસ્વીકાર્ય છે કે ભારત પહેલો પ્રહાર નહીં કરે. પાકીસ્તાનના મિત્રોએ કરાચીને મધ્યમ માર્ગ અખત્યાર કરવાનું સમજાવવામાં પોતાની લાગવગનો ઉપયોગ કરવો જોઇએ. આ બાબતમાં બ્રિટીશ અખબારો પર ગંભીર જવાબદારી રહેલી છે."

ખેડામાં દુધનું ઉત્પાદન

સ્વરાજની સ્થાપના પછી દેશમાં અનેક પ્રકારનાં રચનાત્મક કાર્યો આગળ વધી રહ્યાં છે. એનો એક દાખલો ખેડા જીલ્લા દુધ ઉત્પાદક સંઘનો છે. આ સંઘ સાથે ૩૧ સહકારી મંડળીઓ જોડાયેલી છે. સંઘે ગયાં ત્રણુ વરસમાં ઘણી પ્રગતિ સાધી છે. ૧૯૪૯ માં ૯૦૦ સભ્યો સંઘને ચોપડે હતા, તે વધીને આજે ૩૯૭૫ થયા છે. '૧૯૪૯ માં સંઘ વધુમાં રોજીંદુ ૧૦ હજાર પાઉંડ દુધ એકઠું કરતો, આજે ૪૫ હજાર પાઉંડ એકઠું કરે છે. સંઘે ગયે વરસે રૂા. ૨ લાખ ૩૦ હજારનો નફો કર્યો હતો, તેમાંથી રૂા. ૭૩ હજાર સંયોજીત મંડળીઓને બોનસ તરીકે આપવામાં આવે છે. ગયે વરસે રૂા. ૮૪ હજારના નફામાંથી રૂા. ૨૪ હજારનું બોનસ મંડળીઓને અપાયું હતું. મુંબઇ સરકારે આ પ્રદેશની ખીલવણી માટે ૧૯૫૧–૫૨ ના વરસમાં રૂા. ૩ લાખ સંઘને આપવાનું ઠરાવ્યું છે આ રકમમાંથી ૬ એંજીન પંપો ગોઠવાશે, ૨૫૦ તબેલા ઢોર માટે બંધાશે, દુધ એકઠું કરવાની રૂમો ૧૫ છેલ્લી ઢબની બંધાશે. દરેક રૂમ પાછળ રૂા. બે હજાર ખરચાશે ઢોરો માટે ૨ મેટરનીટી વાન, ઉત્તમ સંચાલન માટે સોસાયટી ઓ સારૂ ૨૦ હજારની ઇનામી યોજના, વગેરે વિષે વિચારણા ચાલે છે. ૪૫ હજાર પાઉન્ડ પરથી વધારીને ૨ લાખ પાઉન્ડ દુધ ભેગું કરી, 'પેસ્ચરાઇઝ' કરી મુંબઈ મોકલવાની તઇયારી ચાલે છે. આ વીગતો જાહેર થયા પછી આણુંદ અને નડિયાદ તાલુકાનાં બાકી નાં ગામડાં આ યોજનાનો લાભ લેવા નું વિચારી રહ્યાં છે.

નામ આગળનાં વાવટા

કુંવારી છોકરીના નામની આગળ 'કું.' અક્ષર લખવાની પ્રથા આ જમાનામાં ચાલે છે. પતિ જીવતો હોય તો પરણેલી સ્ત્રી પોતાના નામને મોખરે 'સૌ.' (સૌભાગ્યવતી) અથવા 'અ. સૌ.' (અખંડ સૌભાગ્યવતી) એમ લખે છે. અને જે સ્ત્રીનો પતિ મૃત્યુ પામ્યો હોય તેને 'ગં. સ્વ.' (ગંગાસ્વરૂપ) લખાય છે. નામની આગળ આવા વાવટા ઉરાડવાનો આપણામાં રિવાજ પ્રચલીત થઈ ગયો છે તેથી તે વિષે આપણે ઝાઝો વીચાર કરતાં નથી. બાકી વીચાર કરીએ તો આ રીવાજ કેવો કઢંગો છે! કોઈ પણ સ્ત્રીનું નામ દેવાય તે વખતે તે પરણેલી છે કે કુંવારી છે કે વીધવા છે, તે જાહેર કરવાની જરૂર જ શી છે? કેમ પુરૂષને એવા પ્રત્યયો નથી લગાડવામાં આવતા?

પશ્ચિમના દેશોમાં કુંવારી અને પરણેલી સ્ત્રીઓનાં નામની આગળ મીસ અને મીસીસ ઉમેરવામાં આવે છે. આપણે 'ગંગાસ્વરૂપ'નું ત્રીજું લફરૂં વધાર્યું છે. આવી રીતે લખવાની જરૂર નથી. નાની બાલિકા માટે કુમારીકા શબ્દ શોભે છે. પણ ચાળીસ, પચાસ ને સાઠ–સાઠ વર્ષની સ્ત્રીઓનાં નામની આગળ પણ 'કુમારીકા' લખાય છે તે જરા વિચિત્ર લાગે છે. અને સૌભાગ્યવતી કે અખંડ સૌભાગ્યવતીઓની વાત જ કરવા જેવી નથી. અમે તેવો પણ પતિ હયાત એ જ સ્ત્રીનું પરમ સૌભાગ્ય મનાય છે! ગાંડો, ઘેલો, દારૂડીઓ, જુગારી, વ્યભિચારી, જુલમી ક્રુર પતિ પણ જીવતો હોય તો તેની પત્ની 'સૌભાગ્યવતી' કહેવાય એ કેવું હસવા સરખું લાગે છે? કોઈ પણ સ્ત્રીને સૌભાગ્યવતી કહેવા કે લખવા પહેલાં વીચાર કરજો કે આ વિશેષણને તે લાયક છે ખરી? ખરેખરી સૌભાગ્યવતી સ્ત્રીઓ તો ગણી ને ગાંઠી જ હોય છે. અને પતિ ઉપરાંત બીજાં અનેક સંસારસુખો પણ સ્ત્રીને સૌભાગ્યવતી બનાવી શકે તે પણ ભૂલવું ન જોઈએ. સ્ત્રી બહુ બુદ્ધિશાળી હોય, ઘણી સુંદર હોય, ઉદાર હોય, તેના મનના સર્વ મનોરથ પાર પડતા હોય, તેણે સારૂં નામ કાઢયું હોય તો તે સૌભાગ્યવતી ન કહેવાય? તેવી સ્ત્રી કુંવારી કે વિધવા પણ કેમ ન હોઇ શકે? વળી સ્ત્રીઓ પોતે પોતાની જાતે જ પોતાના નામની પુર્વે 'સૌ.' લખે છે તે તો ખુબ જ બેહૂદુ લાગે છે.

'ગંગાસ્વરૂપ'નું પણ તેવુંજ છે. સમાજે વિધવાને વાળ મુંડાવી, કાળાં કપડાં પહેરાવી ફરજીઆત વૈરાગ્ય અપાવી પછી તેને 'ગંગાસ્વરૂપ'નું વિશેષણ નવાજ્યું છે! ગંગા તો ખરેખર કેવી રૂપાળી, સ્વચ્છ, સુંદર, ગાતી અને રમતી નદી છે! દુઃખી બિચારી વિધવાનું સ્વરૂપ તેની સાથે શી રીતે સરખાવી શકાય! અને ગંગા જેવી પવિત્ર પણ બીચારી બધી જ વિધવા સ્ત્રીઓ કયાં રહી શકે છે? ફરજીઆત વૈધવ્ય લાદવામાં આવ્યાથી અસંખ્ય વિધવાઓ તો કૂટણખાનામાંથી ભટકનારીઓ શોધી કાઢે છે, તે કોણ નથી જાણતું! છતાં તેવી વિધવાઓ પણ 'ગંગાસ્વરૂપ' તો કહેવાય છે જ.

તો હવે નવા જમાનામાં 'કું,' 'અ. સૌ.' અને 'ગં. સ્વ.' એ બધી ઉપાધિઓ છોડી દઈને એકલું 'શ્રી' જ લખીએ તો શું ખોટું? જુના જમાનાના અર્થહીન બની ગએલા શબ્દપ્રયોગોને વળગી રહેવાની કશી જરૂર નથી.

—'મિલાપ'માં વિનોદિની નીલકંઠ

રેંટિયા બારસ ૭૯મી

શ્રીમતી મનુબેન ગાંધી જે દિલ્હીમાં ગાંધીજીના અવસાન પહેલાં અને વખતે ગાંધીજીની સાથે હતાં અને જેમની ડાયરી પ્રસિદ્ધ થઇ રહી છે તેમાંથી ગાંધીજીની છેલ્લી વર્ષ ગાંઠનો પ્રસંગ છે તે આ પ્રસંગે અહિ આપવો અસ્થાને નહિ ગણાય. પ્રસંગ તા. ૧૧–૧૦–૪૭ રેંટીયા બારસ ૭૯ મી નવી દિલ્હી બીરલા હાઉસનો છે:

આજે રેંટિયાબારશ હોવાને કારણે ખાસ કરીને ગુજરાતીઓ પ્રણામ કરવા આવ્યાં કર્યાં. બાપુજીએ પણ સવારે પ્રવાહી જ લીધું. ૩ા વાગ્યે સરદારદાદા આવ્યા. આજે દિલ્હીના ગુજરાતીઓની સભા હતી. એમણે બાપુજી સાથે વિનોદ કર્યો. "આવી સખત ઉધરસ આવે છે અને તમે શું કામ ગુજરાતીઓની મીટીંગમાં જવા કબુલ્યું? પણ તમે એવા લાલચુ છો કે, ખબર પડે કે હલાણી જગ્યાએથી પૈસા મળશે એટલે મરવા પડયા હશો તોય જશો. એવાં ફંડ થઇ રહેશે. આમ ઠેકાં ઠેકાં કરતા જવાની શી જરૂર? પણ તમે મારૂં નહિ ગણકારો." ખુબ જ હસાહસ થઇ પડી.

સભામાં ૧૦૦ જેટલાં ગુજરાતીઓ હતાં. બાપુજીએ કહ્યું કે, "જ્યારે નંદલાલભાઇએ મને પુછયું કે, ગુજરાતીઓ મને મળવા ઇચ્છે છે અને પૈસા પણ આપશે, ત્યારે હું તો રહ્યો પૈસાનો લાલચુ. એટલે હા પાડી. પણ મારા મનમાં એમ ન હતું કે મારે ભાષણ કરવું પડશે.

ગ્રોસરી કયાંથી ખરીદશો?

"બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિફાયત ભાવે મોકલાવશું" એમ હમેજ કહીએ, તેના કરતાં હમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાત્રી થશે કે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો" એ અમારો મુદ્રાલેખ અતિશયોકિત ભર્યો નથી:—

કેપટાઉનથી શા. રા. એન. ટી. ગોપાલ તેમના ૧૭-૭-૫૦ના પત્રમાં લખે છે:

"...બાદ લખવાનું જે આપે તા. ૩૦–૬–૫૦ ના જે માલ રેલ કરેલ તે હમોને તા ૧૩–૭–૫૦ ના રોજે મળ્યો છે તે બદલ આભાર અને માલ પસંદ છે...."

તા. ૬–૧૧–૧૯૫૦ ના પત્રમાં:—

"...તમારો માલ અમને ઘણો જ પસંદ પડવાથી રીપીટ ઓર્ડર મોકલું છું.

Yours faithfully,
A. I. Amin,

લુઇસ્ટ્રીખાર્ડથી મેસર્સ રામજીસ સ્ટોર વતી શ્રીયુત માધવજીભાઇ રામજી તા. ૨૨-૧૧-૫૦ ના પત્રમાં લખે છે:

"...સારો માલ ખાસ જાતે જોઇને અમારી ઉપર રેઇલ કરવા મહેરબાની કરશો તમારૂં નામ અમોને બાટ બ્રધર્સ તરફથી મળેલ માટે..."

ગાંધીવટુ

કઠોર

ઘર–ગથ્થુ દવાઓ

હવન–પુજાની સામગ્રીઓ

બનારસી સાડી

નૂતન વર્ષ પાત્રકા.

એડ્રેસ:
૧૧૦ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરભુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

''દક્ષિણ આફ્રિકામાં હું હતો ત્યાં લગી મને ભાન જ ન હતું કે મારી વર્ષગાંઠની શી કીંમત હશે? અહીં આવ્યો એટલે એ ધતીંગ નીકળ્યું. પણ તેની સાથે રેંટીયો હતો એટલે ફાવી ગયો કે, રેંટીયો છે એટલે રેંટીયાબારશ થઇ. રેંટીયો આજે તો ઘસાઇ જવા લાગ્યો છે. રેંટિયો તો અહીંસાનું પ્રતીક છે. જોકે અત્યારે તો અહીંસાનાં દર્શન દુર્લભ થયાં છે. અને એથી એમ ગણુ થાય છે કે, હવે રેંટિયાજયંતી શું કામ ઉજવવી? પણ મનુષ્ય સ્વભાવ છે ના? ફાંફાં મારે. એટલે થયું કે ચાલો ઉજવો. એવી આશા રાખું કે, ગુજરાતીઓ ગમે ત્યાં પડયા હોય તોયે અહીંસાનું કામ કરશે પણ કાંતશે કે નહિ એ મહાશંકા છે. જોકે ઘણા પ્રયત્નથી ગુજરાતે ખાદીને પોતાની કરી તો છે. હું તો ઇચ્છું કે, ગુજરાતમાં વિદેશી વસ્ત્ર જ નહિ, પરંતુ મિલનું કાપડ પણ ન હોય. પણ એની ખુબી વિષે કેટલું કહું? અહીં અને જ્યાં જ્યાં ગુજરાતીઓ પથરાયા છે, તેઓ રેંટિયાનું જતન કરે તોયે બસ છે.

''અત્યારે તો ધર્મને નામે ધાડ પડી છે. મારી દષ્ટિએ આ બધું દુઃખદ છે. હવે આપણે આઝાદ બન્યા, આપણી પરાધીનતા ગઇ, તેવે સમયે સ્વતંત્રતાનો આ ઉપયોગ? અને સ્વચ્છંદતા આવી?

પછી કેટલાક ભાઈઓએ સરદાર હોદાને બોલવા કહ્યું. એટલે તેમણે કહ્યું: ''આજે મારી થોડી જ વરસગાંઠ છે? તમે પૈસા એકઠા કરીને આ મહાત્માને આપો છો અને મને શાના બોલવા કહો છો? પણ બાપુ તો વાણિયા લોભિયા હોય. આટલી સખત ઉધરસ અને નબળાઇમાં પણ તમને ધુતવા માટે તો શક્તિ આવી ગઇ? (ખુબ જ હસાહસ થઇ પડી) પણ હવે એમને આરામ કરવા દો એટલી મારી વિનંતી છે.''

તેજ દીવસે સાંજના પ્રાર્થનામાં બાપુજીએ કહ્યું કે, ''આજે રેંટિયાબારશ છે કચ્છ કાઠિયાવાડમાં આજનો દહાડો રેંટિયાજયંતીને નામે ઓળખાય છે. રેંટિયો અહીંસાનું પ્રતીક છે. એ પ્રતીક આજે તો લોકોના મનમાંથી ભુંસાઇ ગયું લાગે છે. નહીંતર આજે ચોતરફ હીંસા અને ભાઇ ભાઇ વચ્ચે મારફાટ કેમ ચાલે? મને ઘણી વખત થાય છે કે, આવું વાતાવરણ હોવાથી હવે રેંટિયાજયંતી ઉજવવાનું બંધ કરૂં તો? પણ હજુ મને એ આશા છે કે, રેંટિયાને વફાદાર રહેનારા લોકો હજી આખા દેશમાં ખુણેખાંચરે પડયા હશે. અને તે ખાતર આ ઉજવણી ચાલુ રાખું છું.

પોતાનું કામ કરતા થઇ ગયા હતા. તેમાં શનીવારે અણચીંતવ્યું આ પ્રમાણે બન્યું. ઘણા લાંબે સમયે તેઓ સ્વદેશ ગયા હતા અને ત્યાંથી બેક માસ ઉપરજ પાછા ફર્યા હતા. સ્વર્ગસ્થની દહનક્રીયા એજ દિવસે સાંજે વેરૂલમની સ્મશાન ભુમીમાં થઇ હતી જે સમયે ડરબન, ટોંગાટ વિગેરે સ્થળોએથી તેમજ સ્થાનિક ભાઇઓની મોટી હાજરી થઇ હતી. વેરૂલમમાં તેમણે પોતાનું જીવન વીતાડેલું હોઇ ત્યાંના લોકોમાં પ્રિય થઇ પડયા હતા અને સામાજીક, ધાર્મીક, રાજકીય સઘળાં જાહેર કાર્યોમાં આગળ પડતો ભાગ લઇ રહ્યાં હતા. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાનાં વિધવા, બે પુત્રો જેઓ હાલ પોતાના પિતાશ્રીનો વેપાર સુંદર રીતે ચલાવી રહ્યા છે તેમજ બે પુત્રીઓ સ્વદેશમાં પરણેલી છે તેને તેમજ નાની બાળકીઓને અને તેમના વિધવા બેનને શોક કરતાં મુકી ગયાં છે. તેઓને થએલી મહાન ખોટમાં ઇશ્વર તેઓને ધીરજ અને હિંમત બક્ષે અને સ્વર્ગસ્થના આત્માને ચિરશાંતી બક્ષે.

આભાર

શ્રી. નેહરૂ ગુજરાતિ વિદ્યાલયના સંચાલકો પોતાના વિદ્યાર્થીઓને રક્ષાબંધનના નીમીત્તે બહેનો તથા ભાઇઓએ પ્રેમભરેલો સાથ આપ્યો તે બદલ આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે.

આવતા વર્ષના પંચાગ

૨૦૦૮ના આવતા વર્ષના પંચાગ આવી ગયા છે.

કીંમત શી ૫. ૩.

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix.
NATAL.

વિવિધ

ગાંધી જયંતી

ડરબનના ગુજરાતી હીંદુ મહીલા મંડલ તરફથી તા. ૨૭-૯-૫૧ ના રેંટીયા બારસનો દીન ગાંધી જયંતી તરીકે પ્રાર્થના કરી ઉજવાયો હતો. બાલીકાઓ તરફથી ''ધારાસભામાં મીઠાંની લુટ''નો સંવાદ ભજવી બતાવાયો હતો.

શ્રી. કાઠીયાવાડ હીંદુ સેવા સમાજ અને સુરત હીંદુ સેવા સમાજ તરફથી તા. ૨-૧૦-૫૧ ના ગાંધી જયંતી ઉજવવામાં આવી હતી.

શ્રીમતી ભદ્રાબેન દેશાઇ

શ્રીમતી ભદ્રાબેન દેશાઇ જેઓ આ બોટમાં સ્વદેશ જઇ રહ્યાં છે તેમના માનમાં કાઠીયાવાડ હીંદ સેવા સમાજે તેમને સમાજ તરફથી ચાલતી શાળામાં સેવાભાવે શિક્ષિકાનું લાંબો વખત કામ કરેલું હોઇ તેની કદર કરવા એક મેળાવડો તા. ૧-૧૦-૫૧ ના ગાંધી હોલમાં કર્યો હતો. શ્રીમતી દેશાઇને સેવાની કદર તરીકે સંસ્થા તરફથી સોનાની ચેન અને માનપત્ર આપવામાં આવ્યા હતાં.

પરચુરણ

—દર મહિને ૩૦૦૦ રૂપીયાથી વધુ પગાર મેળવનારા ૧૧૭ અધીકારીઓ ભારત સરકાર હજી નીભાવે છે.

—ભારતને જોઇતું પેટ્રોલના ૭૪ ટકા પેટ્રોલ ઇરાનથી ભારતને મળે છે અને ૫ ટકા ભારતમાંજ ઉત્પન્ન થાય છે.

—રેલ્વેમાં કામ કરનાર સાધારણ મજુરને પહેલા ૧૨ રૂપીયા મળતા તેને હવે ૭૦ મળે છે અને કારીગરોને ૨૨ મળતા તેને હવે ૧૦૫ મળે છે ડ્રાયવરને ૯૧ મળતાં તેના હવે ૨૩૫ મળે છે.

—ઇટલીના ૪૬ વર્ષના ડેલ્ફીનામના માણસે ઉપવાસનો રેકોર્ડ કર્યો છે તેને ૬૧ દીવસ ૨ કલાક અને ૩૦ સેકંડના ઉપવાસ કર્યા હતા.

—શ્રીયુત ગોકલદાસ દ્વારકાદાસ રાયચુરા જેઓ 'શારદા' માસીકના સ્થાપક હતા અને સાહીત્યકાર હતા તેમનું અવસાન થયું છે.

અવસાન

વેરૂલમ, નોર્થ કોસ્ટ, નાટાલની જુની અને જાણીતી પેઢી મેસર્સ રાઘવજી રૂઘનાથ એન્ડ સનના માલીક શ્રી. નાથાલાલ રાઘવજી પચાસ વર્ષની વયે ગયા શનીવાર તા. ૨૯ મીના રોજ અચાનક હૃદય બંધ પડી જવાથી સ્વર્ગવાસ પામ્યા છે. શ્રી. નાથાલાલને ટુંક મુદતપર ન્યુમોનીયા થયો હતો અને તેમાંથી સાજા થઇ

''ગોલ્ડ મેડલ'' કવોલીટી

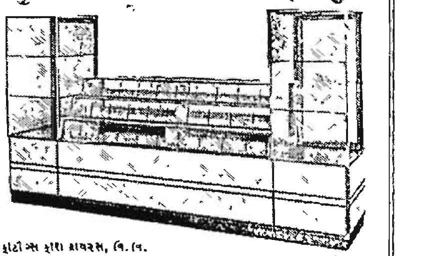

હાર્ડ-ક્લાસ ડીસ્પ્લે કાઉન્ટરો અને રી.ફ્રીઝ રેફ્રીજરેટર કાઉન્ટરો

વોલ યુનીટસ, ડીસ્પ્લે ફ્રુટીંગ્સ કાચ ફ્રાવરસ, વિ. વિ.
નવાં સાધન કેટેલોગ મંગાવો.

એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ

જેની સાથે એકસેલસીયર શોપફીટરસ, લિમિટેડ, સા. આ. શોપફિટરસ, લીમિટેડ.
રેન્ડ ઇસ્ટરશોમાં સુવરણ ચાંદ મેળવ્યા છે, તેઓ જોડાએલા છે.

104 Marshal Street. (Facing Escom House)
Phone 33 4211/2 JOHANNESBURG P. O Box 6501.

દીવાળી અને નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાંઓ

નવી ક્રીસ્ટમસ કાર્ડના ઢબની તઈયાર થઈ ગઇ છે

ભાવ ડઝનની શી. ૭-૦.

નામ છપાવવાં હોય તો શી ૪ વધારે.

તાકીદે ઓર્ડર મોકલી વેળાસર મંગાવી લેવા વિનંતિ છે.

મળવાનું ઠેકાણુ:

'Indian Opinion,' P.Bag,
Phoenix, Natal.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા (ગાંધીજી) ૭ ૬
અમારા બા (કસ્તુરબા ગાંધી) ૪ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના ૫ ૩
ગાંધીજીના સમાગમમાં ૫ ૦
જીવન પરોઢ (શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ ફીનીકસ આશ્રમ ના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે.) ૧૧ ૦
ગાંધીવાદી આર્થીક યોજના ૫ ૦
ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી) ૧ ૯
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ ૭ ૬
બાપુની પ્રસાદી (મથુરાદાસ ત્રીકમજી) ૫ ૦
બાપુ-મારી-મા મનુ ગાંધી ૨ ૦
બાપુના પત્રો: (આશ્રમની બેનો ઉપર) સંપાદક કાકા કાલેલકર ૨ ૬
પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી) ૩ ૦
મહાદેવ દેશાઇની ડાયરી
ભાગ પહેલો ૧૦ ૦
„ બીજો ૧૨ ૦
„ ત્રીજો ૧૧ ૬
„ ચોથો ૮ ૯
ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક ૨ ૬
બાપુની કારાવાસની કહાણી (આગાખાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડૉ. સુશીલા નૈયર.) કીંમત શી. ૧૫/૦.
પ્રેમ પંથ ભા. ૧ ૦
„ „ „ ૨. ૯
રામ નામ (ગાંધીજી) ૨ ૦
સાધનાના તેર દિવસો (વીનોબાજી) ૧ ૬
બાપુના—બા ને પત્રો (કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો) ૨ ૬
કસ્તુરબા સ્મારક અંક ૧ ૦
ગાંધી સ્મારક અંક ૨ ૦
બાપુની ઝાંખી ૩ ૦
મંગળ પ્રભાત ૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા (મથુરાદાસ ત્રીકમજી) ૨ ૬
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી) ૫ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી ૧ ૩

કીશોરલાલ મશરૂવાલા કૃત

કેળવણીનો વીકાશ કી. ધ. મ. ૩ ૦
ગીતા મંથન (ગીતાજીનો સમજી શકાય એવી રીતે લખાણથી કરેલો અનુવાદ ૭ ૬
ગીતા ધ્વની (ગીતાજીના ગુજરાતી શ્લોકો) ૧ ૩
બુદ્ધ અને મહાવીર ૧ ૬

સ્ત્રી પુરૂષ મર્યાદા (આજ કાલની, પુરૂષમાં લેવાતી છૂટો ઉપર પુછાતા પ્રશ્નના જવાબરૂપે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ) ૨ ૬
સમુળી ક્રાંતી ૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી ૧૫ ૬
તેજ ચીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો ૬ ૦
માહાદેવ દેશાઇનું પુર્વચરીત્ર ૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઈ પટેલ ૧૩ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ ૧ ૦ ૦

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ ૪ ૦
ઇન્દુને પત્રો (નેહરૂ) ૩ ૦
સુખની શોધમાં (ટાલ્સટોય) ૫ ૦
ઇતિહાસ અથવા સંસ્કૃતીનું ભાવી (રાધા કૃષ્ણન) ૨ ૦
જીવતા તહેવારો (કાકાસાહેબ) ૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨. (નેહરૂ) ૧-૩-૦
ટાલ્સટોય અને શીક્ષણ ૨ ૦
ઓતરાતી દિવાલો (કાકા કાલેલકર) ૧ ૩
બુદ્ધ લીલા ૧ ૬
બુદ્ધ ચરીત્ર (પદ્ય) ૪ ૦
નવલ ગ્રંથાવલી ૫ ૬
સોવીયટ રશીયા. (રશીયા વીશે જાણવા જેમ) ૧૦ ૦
શેક્સપીઅરના કથાનકો (વાર્તા સંગ્રહ) ૨ ૬
હજરત મહંમદ (ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નાનું પુસ્તક) ૧ ૦
લોકમાતા (કાકા કાલેલકર) ૧ ૯
સ્મરણ યાત્રા („ „) ૫ ૦
હિંદી કોમી ત્રીકોણ ૬ ૦

ટોલ્સટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

અંધારાના સીમાડા (નાટીકા) ૩ ૦
બે નવલકથાઓ ૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન (નવલકથા) ૫ ૩

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

અપુર્વ ભારતી ૧૧ ૬
અનુરાધા ૯ ૦
કમળા ૬ ૦
કાશીનાથ ૫ ૦
ચંદ્રનાથ ૪ ૦
ચરીત્રહીન ૧૩ ૬
છબી ૭ ૬
જીવન યાત્રા ૪ ૦
જાસ્વી ૭ ૬
નવીના ૧૦ ૦
દુબો ૮ ૬
દેવદાસ ૫ ૦
મધુ વાર્તાઓ ૩ ૬
સુભદ્રા ૬ ૦

ટાગોર કૃત

પંથ ભુલ ૬ ૦
સાતંચ અને ચાર અધ્યાય ૫ ૩
ઘરે બાહિરે ૬ ૦
રાજર્ષી ૭ ૦
લાવણ્ય ૫ ૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત) ૧૨ ૦

ટુંકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

ચમેલી અને સતીમાં ૪ ૬
ચિત્ર લેખા ૮ ૬
અનુતરો વાર્તા સંગ્રહ ૧ ૬
ગોરાની વાતો ૧ ૦
ગીરી બાલા ૧૩ ૦
મોહાન ઓઘઘર નવલકથા
ભા. ૧-૨ સેટની ૧૧ ૦
જય સીંહ સીધ્ધરાજ ૧૧ ૦
અણુખુટ ધારા ૮ ૬
આશાનું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની ૧૮ ૬
આવતી કાલ ૭ ૦
અપસરા (ચાર ભાગનો સેટ) ૧-૧૨-૬
અધુરી વાતો ૧૦ ૩
અમે બધા ૧૧ ૦
અથડાતા વાયરા ૭ ૩
ઇન્તખન નોવેલ ૭ ૦
ઉભીવાટ ૮ ૬
ખીસા કોશ ૩ ૦
ખમ્મા બાપુ બાપુઓના જીવનને ઉઘાડું પાડતી નોવેલ ૭ ૬
કાચ વધ ૧૦ ૬
કેવડાના કાંટા ૭ ૦
છેલ્લો પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ) ૭ ૬
દીન ચર્યા ૭ ૬
મેઘ બીંદુ (ક્યનિકાઓ) ૭ ૦
કાન્તી ૯ ૦
પચાસવર્ષ પછી ૭ ૦
ભાગ્ય નિર્માણ (જયભીખ્ખુ) ૭ ૬
ઈશ્કની ખુશબુ ૬ ૦
કલાની સહચરી ૫ ૬
દરીયોલાલ ૯ ૦
ગલુ અધું બે ૬ ૬
તણખા (ટુંકી વાર્તાઓનો સંગ્રહ) ૭ ૬
દોન કરૂવ ૪ ૬
દરીયાઈ બહાર વટીયા ૭ ૬
દરીયાવાટ ૯ ૬
દ્રીરીફની વાતો ૬ ૦
નીલ પંખી ૩ ૦
નીલ રેખા ૮ ૦
બહીષ્કાર ૬ ૯
કુટેલા સુર્વણ પાત્રો ૧૦ ૦
પ્રભાત કીરણો ૭ ૬
પહેલો ફાળ ૯ ૦
પિયાસી ૮ ૦
પૌરાણીક નાટકો ૫ ૦
મેઘ ધનુષ્ય ૬ ૦
માનવ તાના મુલ ૪ ૦
મરૂ ભુમી ૯ ૦
મળેલાજીવ ૮ ૦
મોહીની ૮ ૦
મનોરમા ૭ ૦
માણસાઇના દીવા ૭ ૦
ભીરૂ સાથી ૧૨ ૦
મૃત્યુનું રહસ્ય ૧૦ ૦
માનવીની ભવાઇ ૧૨ ૦
માયાવી સંસાર ૭ ૬
ઝંઝાવાત ભાગ ૧ ૧૦ ૦
ચિત્રાદવી ૭ ૬
ઠેગાઇનો ભોગ ૮ ૦
જામ તમાચી ૯ ૦
બે દેશ દીપક ૫ ૦
પુત્ર જન્મ ૧૩ ૦
પરીવેશ ૭ ૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ ૭ ૦
પૃથ્વીશ ૭ ૯
ત્રીવીધ તાપ ૫ ૦
માડી જાયો ૫ ૬
માલધારી ૬ ૬
'સૌરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ) ૮ ૬
સોહાગણ ભા. ૧-૨ સેટના ૧૧ ૦
હમણી અક્સર ચે ૫ ૬
સોહાગ ૬ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag, Phoenix Natal.

વેચવાના પુસ્તકો

રાજમાર્ગ (ગાંધી યુગની નોવેલ) ૯
રાજ સન્યાસી (ધુમકેતુ) ૧૦
અથડાતા વાયરા ૭
માણસાઇના દિવા ૭
માનવતાના મુલ ૬
મોહીની ૮
મળેલા જીવ ૮

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

PHONE 33-2651

MASTER BROS.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટરે બ્રધર્સ

હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેકટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, વુલન રગ્સ, બ્લાન્કેટસ—બેબી બાળકો માટે જાત જાતનો માલ. તેમજ ક્રેપડીછીન જ્યોરજેટ સાડીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૩૩–૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGYAN". Phone 29638.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, **NATHOO TABHA,**
107 Queen Street, **Phone 24647.**
Telegraph "Mani," **DURBAN.**

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General Commission Agents

10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.

Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

અમારાં નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ વીદેશ ભા. ૧	૨	૯
ગુજરાતનું ગૌરવ	૧	૯
હીંદના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૬

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા ૧	૨	૦
આર્યોનો ભુગોળ	૫	૯
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧	૧૦
" ભા ૪	૨	૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૨	૯
દેશ દીપકો	૭	૦
બાળ જગત	૧	૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
મીડલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૯
મારું ગણીત ભા. ૧	૧	૩
" " ભા. ૩	૧	૬
" " ભાગ ૪	૨	૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૨	૩
" સાતમુ	૨	૩
ઘેર બેઠા ઈંગ્લીશ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૨	૦

નુતન લેખન માળા આ માળામાં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ વર્ગ

" " ધોરણ ૧–૨–૩–૪		
પ્રત્યેકની કીંમત	૧	૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળપોથી	૧	૨
પુસ્તક પહેલું	૧	૩
પુસ્તક બીજું	૨	૦
પુસ્તક ત્રીજું	૨	૩
" ચોથું	૨	૩

સાહીત્ય કલ્લોલ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૨	૩
" ત્રીજું	૨	૩

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

ચાલણ ગાડી	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી ચોપડી	૨	૦
ત્રીજી "	૨	૩
ચોથી "	૨	૬
પાંચમી "	૩	૦

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧	૧	૩
" ૨	૧	૩
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૧	૮
" ૬	૧	૮
" ૭	૧	૮

Obtainable From :

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	8	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	8	0

INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches, An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji	8	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedananda	8	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	8	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street,

JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ કાદીપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ મોઘા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ભુસું સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯,
ટેલીગ્રાફીક એડરેસ "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રીચાર્ટ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડરેસ: 'કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—:: હોલસેલ વેપારી ::—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

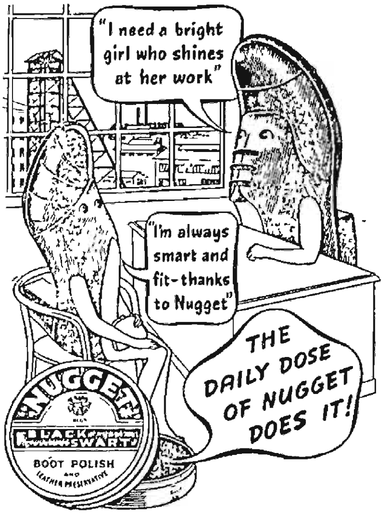

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Toney Red, Ox Blood, Transparent.

AA-243

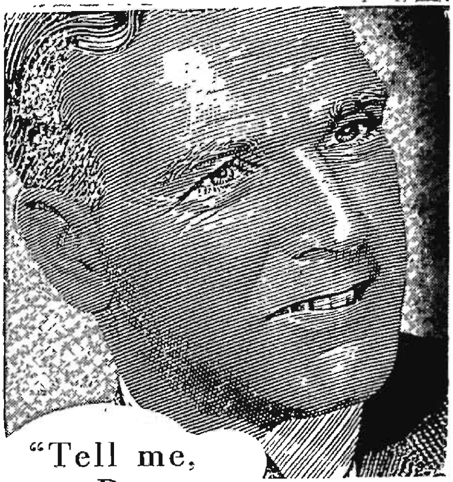

"Tell me, Doctor .. *How am I to tell if an antiseptic is reliable and safe?"*

During the past ten years, in Hospitals, in surgical and maternity wards, and in accident clinics, the dependability and safety of 'Dettol' have been proved beyond doubt in literally millions of cases. In minor accident, and major operation, indeed, whenever infection threatens, doctors, surgeons and nurses, in Southern Africa and throughout the Commonwealth, protect their patients, and themselves, with DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1097, CAPE TOWN

Polishing with SUNBEAM is so easy!

Sunbeam a boon to all housewives makes it *so easy* to keep the floors and furniture bright and attractive!

Effortlessly a *little* Sunbeam is spread over a *large* area to give that pleasing shine which lasts for days and days

Sunbeam makes your home look clean and inviting!

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines... and shines.. ..and shines

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.